

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. július 10.
(OR. en)

11503/23

**Intézményközi referenciaszám:
2023/0228(COD)**

**AGRI 384
AGRILEG 127
SEMENCES 29
PHYTOSAN 41
FORETS 80
CODEC 1324**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. július 6.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 415 final
Tárgy:	javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az erdészeti szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1999/105/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendelet)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 415 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 415 final

Brüsszel, 2023.7.5.
COM(2023) 415 final

2023/0228 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az erdészeti szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1999/105/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendelet)

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 414 final} - {SWD(2023) 410 final} - {SWD(2023) 414 final} -
{SWD(2023) 415 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az 1999/105/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: az erdészeti szaporítóanyagokról szóló irányelv) szabályokat állapít meg az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozóan. Az említett irányelv szabályozza az erdészeti szaporítóanyagokat, amelyek erdészeti szempontból fontosak.

Az elfogadása óta eltelt években több fontos fejlemény történt, amelyek közül a legfontosabbak a következők:

- az európai zöld megállapodás¹ elfogadása, amely magában foglalja az európai klímarendeletet², az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégiát³, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiát⁴ és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiát⁵, valamint
- a nemzetközi kereskedelemben mozgó erdészeti szaporítóanyagok OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) minősítési rendszere⁶ (a továbbiakban: az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer) szabályainak és előírásainak aktualizálása.

E fejlemények, a fenntarthatósággal, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos új uniós szakpolitikai prioritások, valamint az 1999/105/EK irányelv végrehajtása során szerzett tapasztalatok fényében helyénvaló felülvizsgálni az erdészeti szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló uniós jogszabályok e részét.

Az erdészeti szaporítóanyag magokra, növényi részekre és növényekre vonatkozik, és új erdők létrehozása („erdőtelepítés”), területek fákkal történő újratelepítése

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia, COM(2021) 572 final.

⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380 final.

⁶ Az OECD nemzetközi kereskedelemben mozgó erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó minősítési rendszerét létrehozó tanácsi határozat [OECD/LEGAL/0355].

(„újraerdősítés”) és egyéb típusú, az alábbi különböző célokat szolgáló faültetés során használják: i. fatermelés és bioanyagok előállítása, ii. a biológiai sokféleség megőrzése, iii. az erdei ökoszisztémák helyreállítása, iv. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, v. az éghajlatváltozás mérséklése, és vi. az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata.

A mezőgazdasági növények magjait egyéves ciklusokban termesztik, minősítik és takarítják be, az erdészeti szaporítóanyagok esetében viszont 50–100 évbe is telhet, mire a magok és az erdei növények betakaríthatók lesznek a bázis szaporítóanyagokból. E hosszú előállítási ciklusok miatt elengedhetetlen a kiváló minőségű erdészeti szaporítóanyagok előállítása és a nyomonkövethetőség biztosítása i. azon eredeti anya- és apanövények tekintetében, amelyekből az erdészeti szaporítóanyagot betakarították, valamint ii. az anya- és apanövények termőhelyére jellemző éghajlati és ökológiai viszonyok tekintetében. Az erdészeti szaporítóanyagok előállításához és forgalmazásához vezető folyamatot az alábbiakban ismertetjük.

Az erdészeti szaporítóanyagok betakarítása anya- és apanövényekből (azaz bázis szaporítóanyagból) történik. Ez a bázis szaporítóanyag több kiemelkedő tulajdonság (például morfológiai jellemzők, faminőség, egészség és ellenálló képesség) alapján kerül kiválasztásra, tekintettel az erdészeti szaporítóanyag rendeltetésére. A tagállamok illetékes hatóságai hatósági ellenőrzést végeznek a szóban forgó bázis szaporítóanyag engedélyezése céljából. A bázis szaporítóanyagot nemzeti nyilvántartásba veszik, feltüntetve az egyedi nyilvántartási hivatkozást és az úgynevezett engedélyezési egységet, amely kijelöli azt a területet, ahonnan az erdészeti szaporítóanyagot később be lehet takarítani. Az erdészeti szaporítóanyagok betakarításakor alap származási igazolványt állítanak ki. Az alap származási igazolvány biztosítani kívánja az erdészeti szaporítóanyagok nyomonkövethetőségét azon bázis szaporítóanyag helyéig, amelyből betakarították. Az erdészeti szaporítóanyagoknak számos minőségi követelménynek kell megfelelnie a minősítéshez. Magok esetében ezek a minőségi követelmények a magok tisztaságára és a csíráképes magok számára (azaz a csírázási százalékra) vonatkoznak. A hatósági címkét az illetékes hatóságok által végzett hatósági ellenőrzést követően állítják ki, és megerősíti, hogy az erdészeti szaporítóanyag megfelel az erdészeti szaporítóanyagok érintett kategóriájára vonatkozóan megállapított minőségi követelményeknek.

Az erdészeti szaporítóanyagok előállítása az egyes tagállamokban az egyedi igényektől függ. Egyes tagállamokban a fa- és cellulózipar a legfontosabb gazdasági tevékenység, ezért az erdészeti szaporítóanyagokkal foglalkozó szakpolitika fő ágát a fatermelés adja. Ezekben a tagállamokban a fa minősége lesz a legfontosabb kiválasztási kritérium azon „anya- és apanövények” (azaz bázis szaporítóanyagok) kiválasztásakor, amelyekből az erdészeti szaporítóanyagokat betakarítják.

Más tagállamokban az erdészeti szaporítóanyagok előállítása több célt szolgál, és multifunkcionális ökoszisztémák létrehozására használják őket. Az erdők egyes részei hozzáférhetőek az emberek és az állatok számára, továbbá társadalmi és kulturális funkciókat töltenek be, míg az erdők más részeit kerítés védi a biológiai sokféleség és az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése érdekében. Ebben az esetben a különböző jellemzőkkel rendelkező „anya- és apanövények” széles skáláját választják ki (kis, illetve nagy méretű fák, eltérő méretű ágak), hogy nagy fokú

változatosságot érjenek el az anya- és apanövények tekintetében, és biztosítsák a genetikai sokféleség magas szintjét. Az ezekből az anya- és apanövényekből betakarítandó erdészeti szaporítóanyagok magas szintű genetikai sokfélesége az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szempontjából is nagyon fontos, mivel ezek az erdészeti szaporítóanyagok olyan területeken ültethetők el, amelyek az adott erdészeti szaporítóanyagok tekintetében éghajlati szempontból megfelelőek vagy a jövőben megfelelővé válhatnak. Ez az erdészeti szaporítóanyagok jelenlegi és jövőben várható éghajlati viszonyoknak megfelelő alkalmassága.

A jelenlegi jogszabály az erdészeti szaporítóanyagokat az Unió egésze vagy egy része tekintetében erdészeti célokból fennálló jelentőségük szerint határozza meg, de továbbra sem egyértelmű, mely erdészeti célok tartoznak a jogszabály hatálya alá. Az egyértelműség hiánya bizonyos esetekben oda vezetett, hogy alacsony minőségű erdészeti szaporítóanyagot ültettek. Előfordulhat, hogy az ültetett fák kezdetben szépen növekednek, de az ültetést követő 10-20 év elteltével nem termelnek magot. Ez hosszú távon gazdasági veszteségeket okozhat a fa- és cellulóziparnak. A legrosszabb esetben az erdei ökoszisztémák összeomlásához vezethet, mivel az erdők jobban ki vannak téve az aszálynak, a kártevők támadásainak és más zavaroknak. Ezért egyértelművé kell tenni az uniós jogszabály hatályát, a javasolt rendeletben felsorolva azokat a célokat, amelyek érdekében fontos a minőségi erdészeti szaporítóanyagok használata.

Az erdők nyersanyagot (fát és nem fát, például élelmiszer- és gyógynövényeket) biztosítanak a fosszilis alapú vagy más módon káros termékeket helyettesítő biogazdasági értékláncok fejlesztéséhez. A fatermelésre és a bioanyagok előállítására vonatkozó céljával a javasolt rendelet támogatja a kiterjesztett erdőalapú értékláncokat, amelyek jelenleg 4,5 millió munkahelyet jelentenek az EU-ban⁷.

Amint azt már említettük, biztosítani kell továbbá, hogy a tagállamok erdészeti szaporítóanyagot állíthassanak elő a területükön releváns célokra. A tagállamok számára ezért lehetővé kell tenni, hogy az erdészeti szaporítóanyag rendeltetésére való tekintettel döntsenek a bázis szaporítóanyag kiválasztási kritériumairól. Ezenkívül a jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok kedvező éghajlati és ökológiai viszonyokkal rendelkező területen történő elültetése hozzájárul az érintett erdészeti szaporítóanyagok rendeltetésének betöltéséhez.

Az erdészeti szaporítóanyagot például a fatermelés céljából értékelt és engedélyezett bázis szaporítóanyagból lehet betakarítani. Ha az ilyen erdészeti szaporítóanyagot kedvező viszonyok mellett ültetik el, nagyobb lesz a fahozam a nem kedvező feltételek mellett elültetett erdészeti szaporítóanyag átlagos fahozamához képest. Hasonlóképpen, az erdészeti szaporítóanyag betakarítható olyan bázis szaporítóanyagból, amelyet az adott terület biotikus és abiotikus tényezőire való tekintettel a helyi és regionális éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való alkalmazkodás szempontjából választottak ki és értékelték. Az ilyen, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából kedvező viszonyok mellett ültetett erdészeti szaporítóanyag hozzájárul az erdők szélsőséges időjárással szembeni ellenálló képességéhez és a változó éghajlati viszonyokhoz való

⁷ Robert N., Jonsson R., Chudy R., Camia A. (2020) The EU Bioeconomy: Supporting an Employment Shift Downstream in the Wood-Based Value Chains? Sustainability 12, 758.

alkalmazkodásukhoz. Az EU széneldyelőihez messze a legnagyobb mértékben az erdőterületek járulnak hozzá, és alapvető szerepet fognak játszani az EU 2050-re kitűzött ambiciózus klímasemlegességi célkitűzésének elérésében.

A javasolt rendelet az 1999/105/EK irányelv helyébe lép, egyértelművé teszi annak hatályát, és aktualizálja rendelkezéseit.

Általános célkitűzései a következők:

- a) Unió-szerte egyenlő versenyfeltételek biztosítása a vállalkozók számára;
- b) az erdészeti szaporítóanyagokkal foglalkozó uniós ágazat innovációjának és versenyképességének támogatása;
- c) a fenntarthatósággal, a biológiai sokféleséggel és az éghajlattal kapcsolatos kihívások leküzdéséhez való hozzájárulás.

Egyedi célkitűzései a következők:

- a) a jogi keret egyértelműségének és koherenciájának fokozása az alapelvekre vonatkozó, modern jogi formában megjelenő, egyszerűsített, egyértelműsített és harmonizált alapszabályok révén;
- b) az új tudományos és technikai fejlesztések (különösen az innovatív termelési folyamatok, a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások) elterjedésének lehetővé tétele;
- c) a jövőbeli kihívásoknak megfelelő erdészeti szaporítóanyagok rendelkezésre állásának biztosítása;
- d) az erdők genetikai erőforrásai megőrzésének és fenntartható használatának támogatása;
- e) az erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzési keretének harmonizálása;
- f) az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabályok és a növényegészségügyi jogszabályok közötti összhang javítása.

A javasolt rendelet része a célravezető szabályozás (REFIT) programnak.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javasolt rendelet hivatkozik az uniós növényegészségügyi szakpolitikára (az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸) és a hatósági ellenőrzésekről

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

szóló uniós szakpolitikára (az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁹).

Az (EU) 2016/2031 rendelet károsítókra vonatkozó szabályai az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására is alkalmazandók. Az erdészeti szaporítóanyagok hatósági címkéjét az említett rendelettel létrehozott növényútlevéllel fogják kombinálni.

Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló szabályok a hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet hatálya alá fognak tartozni. Ez biztosítani fogja az összhangot a növények előállítására és forgalmazására vonatkozó egyéb uniós jogi aktusokkal (az (EU) 2016/2031 rendelettel, valamint a növényi szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló rendeletre irányuló javaslattal), amelyek szintén a hatósági ellenőrzések uniós jogi rendszerének részét képezik.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az uniós erdészeti politika nagyra értékeli az erdők és az erdei ökoszisztémák központi és multifunkcionális szerepét, és elismeri, hogy egyre nagyobb nyomás nehezedik az erdőkre az éghajlatváltozás által okozott szélsőséges időjárási események, kártevők és betegségek miatt. A zavarás gyakoriságának és intenzitásának növekedése – például a betűzőszú elszaporodása – üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz, a biológiai sokféleség csökkenéséhez és gazdasági veszteséghez vezet. Az egészségügyi célú fakitermelés hirtelen növekedését is eredményezheti, ami közvetlen hatást gyakorol az egyes országok piacára.

A javasolt rendelet hozzájárul az európai zöld megállapodás, valamint a kapcsolódó jogszabályok és stratégiák – az európai klímarendelet, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – átfogó szakpolitikáihoz.

A javasolt rendelet elő fogja segíteni az európai klímarendelet és az uniós alkalmazkodási stratégia célkitűzéseinek elérését azáltal, hogy megkönnyíti a megfelelő fa megfelelő helyre történő ültetését. Ez jelentős előnyökkel jár majd az erdészeti szakszemélyzet, az erdei biogazdaság és a társadalom egésze számára.

Az a követelmény, hogy a tagállamoknak nemzeti készenléti terveket kell készíteniük, elegendő mennyiségű erdészeti szaporítóanyagot biztosít a szélsőséges időjárási események, erdőtűzek, betegségek, kártevők, katasztrófák vagy bármely

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsirányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsirányelv és a 92/438/EGK tanácsirhatározat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

más esemény által érintett területek újraerdősítéséhez. A készenléti tervekre vonatkozó szakpolitika tükrözi azokat az általános felkészültségi intézkedéseket, amelyeket a tagállamoknak az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében meg kell hozniuk, beleértve a nemzeti kockázatértékelések elvégzését¹⁰.

A javasolt rendelet hozzá kíván járulni az új uniós erdőstratégiának az erdők éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodására és az éghajlattal kapcsolatos károk által érintett erdők helyreállítására irányuló célkitűzéseivel, azáltal, hogy olyan intézkedéseket vezet be, amelyek előmozdítják a jövőbeli éghajlati viszonyoknak megfelelő erdészeti szaporítóanyagok előállítását. A nemzeti készenléti tervek kidolgozásával és a megfelelő fa megfelelő helyen történő elültetésével ez a rendelet hozzájárul annak biztosításához, hogy a jövő nemzedékei továbbra is élvezhessék az erdők társadalmi és kulturális funkcióit.

A javasolt rendelet elő fogja segíteni az erdők genetikai erőforrásainak megőrzését és a biológiai sokféleség növelését azáltal, hogy megkönnyíti az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fenntartható használatára szánt erdészeti szaporítóanyagok forgalomba hozatalát.

Végezetül, a javasolt rendelet megteremti a digitális technológiák bevezetésének keretét, hogy az európai digitális stratégia¹¹ célkitűzéseivel összhangban egy online platformon tartsanak nyilván minden minősítési tevékenységet.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat a közös agrárpolitika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges szabályokat vezet be az erdészeti szaporítóanyagok uniós előállítása és forgalmazása terén.

E tekintetben a következő két jogalap kiválasztására került sor:

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 43. cikkének (2) bekezdése, amely jogalapot biztosít a közös agrárpolitika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges rendelkezések elfogadásához.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az EUMSZ 4. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében az EU és a tagállamok megosztott hatáskörrel rendelkeznek a mezőgazdaság és a halászat területén, kivéve a tengerek biológiai erőforrásainak megőrzését.

Az 1999/105/EK irányelv elfogadása óta az erdészeti szaporítóanyagok valamennyi forgalmazási területét igen nagy mértékben szabályozták uniós szinten. Ez jelentősen

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

¹¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, COM(2021) 118 final.

hozzájárult az erdészeti szaporítóanyagok belső piacának létrejöttéhez. A 2013-ban és 2023-ban elvégzett hatásvizsgálatok megerősítették, hogy az erdészeti szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó hatályos uniós szabályok általánosságban pozitív hatást gyakoroltak az erdészeti szaporítóanyagok szabad mozgására, elérhetőségére és minőségére az uniós piacon, és ezáltal megkönnyítették az Unión belüli kereskedelmet. Az erdészeti szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos összehangoltabb megközelítés az összetettség és a nemzetközi jelleg miatt tagállami szinten nem valósítható meg megfelelően. Az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleséggel és a fenntarthatósággal kapcsolatos, határokon átnyúló kihívásokra uniós szinten jobban lehetne reagálni. Az EU ezért az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el az éghajlati és ökológiai viszonyokhoz igazodó, kiváló minőségű erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozóan.

- **Arányosság**

Ahogy az az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat 7.4. fejezetében szerepel, a javasolt intézkedések azokra az intézkedésekre korlátozódnak, amelyeket uniós szinten kell meghozni ahhoz, hogy eredményesek és hatékonyak legyenek. E szükségletek kielégítése érdekében az 1999/105/EK irányelvet az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendelet fogja felváltani. A jogi aktusok ezen típusa tekinthető a legmegfelelőbbnek, mivel a javaslat egyik kulcseleme, hogy összehangoltabb intézkedéseket hozzon a tagállamok számára.

Az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó egységes követelmények meghatározása az egyetlen módja annak, hogy i. biztosítani lehessen, hogy jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok álljanak a felhasználók rendelkezésére, a belső piac megfelelően működjön, és a gazdasági szereplők egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek, iii. biztosítani lehessen a fenntartható erdőtelepítést és újraerdősítést, a biológiai sokféleség megőrzését és az erdei ökoszisztémák helyreállítását, valamint iv. támogatni lehessen a fatermelést és a bioanyagok előállítását, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az éghajlatváltozás mérséklését, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzését és fenntartható használatát. A műszaki követelményeknek az éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való igazítása érdekében a tagállamok bizonyos feltételek mellett szigorúbb nemzeti követelményeket állapíthatnak meg. Emellett a bázis szaporítóanyagokat és az erdészeti szaporítóanyagok minősítését tartalmazó nyilvántartás tekintetében a rugalmasság és a harmonizáció egyensúlyban van a tagállamok számára azzal kapcsolatban biztosított rugalmassággal, hogy ezeket a szabályokat a helyi éghajlati és ökológiai viszonyokhoz igazítva hajtsák végre. A jogszabály olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek erősítik a fenntarthatóságot, és reagálnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás iránti igényre.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt jogi eszköz európai parlamenti és tanácsi rendelet. Más eszközök nem lennének megfelelőek, mivel a célkitűzések az egész EU-ban teljes mértékben harmonizált követelményekkel érhetők el a leghatékonyabban, biztosítva az erdészeti szaporítóanyagok szabad mozgását.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

2019-ben a Tanács¹² felkérte a Bizottságot, hogy nyújtson be tanulmányt a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó uniós alternatívákról (a továbbiakban: a növényi szaporítóanyagokról szóló tanulmány)¹³. Ezt a tanulmányt külső adatgyűjtési tanulmány is alátámasztotta¹⁴. A növényi szaporítóanyagokról szóló tanulmány 5 fő problémát azonosított a meglévő jogszabályokkal kapcsolatban.

Ezek a következők:

1. a jogszabályok nem harmonizált végrehajtása, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a vállalkozók számára;
2. bonyolult és merev eljárások, amelyek nehézkessé teszik a döntéshozatali folyamatot;
3. merev jogi keret, amely nehézségeket okoz az európai zöld megállapodásban és az ahhoz kapcsolódó stratégiákban azonosított szakpolitikai kérdések kezelése során;
4. a hatósági ellenőrzések harmonizált és kockázatalapú keretének hiánya, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a hatósági ellenőrzések szempontjából;
5. a jogi keret nem tartalmaz a tudományos és technológiai fejlődést figyelembe vevő rendelkezéseket.

A 2019. évi tanácsi felkérés olyan felülvizsgálati záradékot tartalmazott, amely felhatalmazást adott a Bizottságnak arra, hogy a fent említett tanulmány eredményére tekintettel adott esetben jogalkotási javaslatot terjesszen elő.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendeletet kísérő hatásvizsgálat az érdekelt felek valamennyi típusára kiterjedő konzultációk széles körét foglalta magában, többek között bevezető hatásvizsgálatot, nyilvános konzultációt, az illetékes

¹² A Tanács (EU) 2019/1905 határozata (2019. november 8.) a Bizottságnak a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről szóló tanulmány és – amennyiben a tanulmány eredményeire tekintettel annak helye van – javaslat benyújtására való felkéréséről (HL L 293., 2019.11.14., 105. o.).

¹³ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Document Study on the Union’s options to update the existing legislation on the production and marketing of plant reproductive material, SWD(2021) 90 final.

¹⁴ ICF: Data gathering and analysis to support a Commission study on the Union’s options to update the existing legislation on the production and marketing of plant reproductive material, 2021; <https://doi.org/10.2875/406165>

hatóságokkal és az érdekelt felekkel létrehozott munkacsoportokat, valamint kétoldalú találkozókat az érdekelt szervezetekkel.

- A bevezető hatásvizsgálatról szóló konzultációra 16 országból 66, a nyilvános konzultációra pedig 29 országból 2 449 válasz érkezett.
- A bevezető hatásvizsgálattal kapcsolatban 39, a nyilvános konzultációval kapcsolatban pedig 181 válaszadó nyújtott be állásfoglalást.
- Célzott konzultációkra került sor annak érdekében, hogy az illetékes hatóságoktól és a kkv-któl konkrétabb visszajelzéseket kapjanak, és ennek eredményeként 25, illetve 251 válasz érkezett.
- A Bizottság hatásvizsgálatát támogató, külső tanácsadó által végzett célzott felmérésre 99 válasz érkezett.
- A tanácsadó emellett 13 részletes interjút készített, és 4 résztvevőből álló fókuszcsoporthoz szervezett.

Általános támogatást élvezett az az elképzelés, hogy az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabályok elkülönüljenek a többi növényi szaporítóanyagról szóló jogszabályoktól. Valamennyi válaszadó kérte a bázis szaporítóanyagokra és az erdészeti szaporítóanyagok minősítésére vonatkozó nyilvántartásba vétel meglévő pilléreinek fenntartását. A válaszadók többsége hangsúlyozta, hogy meg kell őrizni a rugalmasságot annak érdekében, hogy a tagállamok eldönthessék, mely erdészeti szaporítóanyag igazodjon helyi és regionális éghajlati és ökológiai viszonyaikhoz.

Mivel az 1999/105/EK irányelv hatálya homályos a célokat illetően, a tagállamok eltérően értelmezték, mi tartozik az 1999/105/EK irányelv hatálya alá. Egyes tagállamokban például az agrárerdészeti rendszer is az irányelv hatálya alá tartozik, más tagállamokban azonban nem. Ennek eredményeként azokban a tagállamokban, ahol az agrárerdészeti rendszer nem tartozik az 1999/105/EK irányelv hatálya alá, a szabályozott fajokból származó erdészeti szaporítóanyagok a bázis szaporítóanyag engedélyezése nélkül is értékesíthetők agrárerdészeti célokra. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációkon részt vevő válaszadók vegyes véleményeket fogalmaztak meg azzal kapcsolatban, hogy az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabály hatályának mely célokra kellene kiterjednie.

A legtöbb vállalkozó egyetértett abban, hogy kívánatos a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó követelmények összehangolása. Az érdekelt felek többsége ellenezte, hogy az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabályt a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonják az ágazatban végzett hatósági ellenőrzések sajátosságai miatt, és szorgalmazták, hogy a hatósági ellenőrzések továbbra is az illetékes erdészeti hatóság ellenőrzése alatt maradjanak. Ugyanakkor az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabálynak a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonásából származó előnyök várhatóan meghaladják a hátrányokat. Az érdekelt felek aggodalmuknak adtak hangot az adminisztratív terhek esetleges növekedése miatt is. A legtöbb érdekelt fél szorgalmazta, hogy a hatósági ellenőrzések megszervezése terén biztosítsanak bizonyos fokú rugalmasságot, a költségeket pedig tartsák a lehető legalacsonyabban.

A legtöbb érdekelt fél egyetértett abban, hogy a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazása előnyökkel járhat, és szorgalmazták, hogy a jogi keret tegye lehetővé a legújabb technológiák alkalmazását, összhangban a nemzetközi szabványok fejlődésével is.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációkkal kapcsolatos részletes információkat a hatásvizsgálat 5.2.5. fejezete és 2. melléklete tartalmazza.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság által megbízott külső tanácsadó cég tanulmányt készített a hatásvizsgálat alátámasztására¹⁵. A tanácsadó cég és szakértői szorosan együttműködtek a Bizottság illetékes szervezeti egységeivel a tanulmány különböző szakaszaiban.

A tanácsadó másodelemzés, célzott felmérés, fókuszcsoporthoz és az érdekelt felekkel folytatott mélyinterjúk révén kiegészítő adatokat és észrevételeket gyűjtött. A támogató tanulmány megvizsgálta a probléma meghatározását, az uniós fellépés szükségességét, a szakpolitikai beavatkozás célkitűzéseit és az alapforgatókönyvet. Értékelte a Bizottság által javasolt három alternatíva lehetséges hatásait, beleértve az alternatívák legfeljebb 19 egyedi intézkedéssel járó változatait is.

A támogató tanulmány a szakpolitikai alternatívák finomítására és az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva kiválasztására szolgált.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatot hatásvizsgálat támasztja alá, amely fenntartásokat tartalmazó kedvező véleményt kapott a Szabályozói Ellenőrzési Testületől 2023. február 17-én.

Az erdészeti szaporítóanyagra vonatkozó jelenlegi jogi kerettel kapcsolatban két fő probléma merült fel:

1. A belső piac nem harmonizált, és az egyes tagállamokban eltérő feltételek vonatkoznak a vállalkozókra és a forgalmazott erdészeti szaporítóanyagokra. A jogszabályok különböző aspektusainak végrehajtása tagállamonként eltérő, mivel i. a jogszabály teret hagy az eltérő értelmezésnek, ii. a tagállamok gyakorlati megoldásokat próbáltak találni a merev rendelkezések leküzdésére, és iii. a jogszabályok nem követték kellő időben az új tudományos és technológiai fejleményeket.
2. A jogszabály nem igazodik az európai zöld megállapodás és a kapcsolódó stratégiák célkitűzéseivel. Korlátozott az erdészeti szaporítóanyagok genetikai sokfélesége, hiányoznak a fenntarthatósági jellemzők, és hiányos az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabály hatálya. A jó minőségű, minősített erdészeti szaporítóanyagok kínálata nem megfelelő, mivel egyre nagyobb igény mutatkozik az erdészeti szaporítóanyagok iránt annak az uniós célnak az eléréséhez, hogy 2030-ig további 3 milliárd fa elültetésére kerüljön sor az évente ültetett fák számának megkétszerezése érdekében, valamint szem előtt

¹⁵ ICF: Study supporting the Impact Assessment for the revision of the plant and forest reproductive material legislation, 2022; <https://data.europa.eu/doi/10.2875/4381>

tartva a fatermelés és bioanyag-előállítás céljait, a biológiai sokféleség megőrzését és az erdei ökoszisztémák helyreállítását. A szélsőséges időjárás és a katasztrófák növekvő gyakorisága, valamint az alacsonyabb kategóriájú erdészeti szaporítóanyagok fenntarthatósági jellemzőinek elégtelen értékelése nyomást gyakorol a megfelelő erdészeti szaporítóanyagok biztosítására és ezáltal az erdei ökoszisztémák ellenálló képességére.

E kezdeményezés általános célkitűzése annak biztosítása, hogy jó minőségű és változatos, a jelenlegi és a jövőben várható éghajlati viszonyokhoz igazított erdészeti szaporítóanyagok álljanak a felhasználók minden típusa rendelkezésére. A következő szinten ez hozzá fog járulni a biológiai sokféleség védelméhez és az erdei ökoszisztémák helyreállításához.

A hatásvizsgálat az összes lehetséges intézkedést összegyűjtötte elemzés céljából a következők alapján: i. külső adatgyűjtő tanulmány, amely alátámasztja a növényi szaporítóanyagokról szóló jogszabályok aktualizálásának uniós alternatíváiról szóló bizottsági tanulmányt, ii. a külső tanácsadó által készített, a hatásvizsgálatot alátámasztó tanulmány, valamint iii. az érdekelt felekkel folytatott fent említett konzultációs tevékenységek.

A különféle, összetett és sok esetben egymással összefüggő intézkedéseket három szakpolitikai alternatívának megfelelően csoportosították, és ezek mindegyikét összevetették a szabályozás nélküli forgatókönyvvel. Három alternatívát vizsgáltak meg. Az 1. alternatíva kínálta a legnagyobb rugalmasságot, míg a 3. alternatíva kínálta a legnagyobb harmonizációt, hogy minimálisra csökkenjenek a jogszabályok végrehajtásában mutatkozó különbségek. A 2. alternatíva egyensúlyba hozta a rugalmasság és a nagyobb fokú harmonizáció szükségességét az eltérő értelmezésekből eredő problémák megoldása érdekében.

Valamennyi alternatíva az alábbi közös elemeket tartalmazta: i. egyszerűsített adminisztratív eljárások és rugalmasabb döntéshozatali eljárás, valamint ii. a növényegészségügyi jogszabályokkal való harmonizáció.

- 1. 1. alternatíva – A legnagyobb fokú rugalmasság:** Az 1. alternatíva minimumkövetelményeket állapítana meg az erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzésére vonatkozóan, de nem kapcsolná őket össze a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelettel. Iránymutatásokat fogadna el az innovatív termelési folyamatok, a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazásáról. Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabály csak az „erdészeti célból” történő előállításra vonatkozna annak biztosítása érdekében, hogy jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok álljanak rendelkezésre az erdőtelepítéshez/újraerdősítéshez. A fenntarthatósági követelményeket kiterjesztenék az erdészeti szaporítóanyagok alacsonyabb kategóriáira. Iránymutatásokat vezetnének be a készletléri tervezésre vonatkozóan arra az esetre, ha a szélsőséges időjárás és a katasztrófák miatt súlyos hiány mutatkozna az erdészeti szaporítóanyagok terén.
- 2. 2. alternatíva – A rugalmasság és a harmonizáció közötti egyensúly megteremtése (előnyben részesített alternatíva):** A 2. alternatíva az erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzését a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonná, de a meglévő szabályok célzottabb és hatékonyabb

végrehajtásának biztosítása érdekében a megfelelő helyeken egyszerűsített importellenőrzést alkalmazna az EU-n belül. A jogszabály alapelveket tartalmazna az innovatív termelési folyamatok, a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazására vonatkozóan. Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabály hatálya kiterjedne az „erdészeti” és „nem erdészeti” célú előállításra, hogy az erdőtelepítési/újraerdősítési célú felhasználásokon túl is javuljon az erdészeti szaporítóanyagok rendelkezésre állása és minősége. A fenntarthatósági követelményeket kiterjesztenék az erdészeti szaporítóanyagok alacsonyabb kategóriáira. Általános jogi követelményeket vezetnének be a készenléti tervezésre vonatkozóan arra az esetre, ha a szélsőséges időjárás és a katasztrófák miatt súlyos hiány mutatkozna az erdészeti szaporítóanyagok terén.

3. **3. alternatíva – A legnagyobb fokú harmonizáció:** A 3. alternatíva az erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzését a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonná, a határállomásokon végzett szigorúbb importellenőrzéssel, és a végrehajtás megerősítése és teljes harmonizációja érdekében különleges behozatali dokumentációt követelne meg. A jogszabály részletes és kötelező erejű szabályokat tartalmazna az innovatív termelési folyamatok, a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazására vonatkozóan. Az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabály hatálya kiterjedne az „erdészeti” és „nem erdészeti” célú előállításra, hogy az erdőtelepítési/újraerdősítési célú felhasználásokon túl is javuljon az erdészeti szaporítóanyagok rendelkezésre állása és minősége. A fenntarthatósági követelményeket kiterjesztené az erdészeti szaporítóanyagok alacsonyabb kategóriáira, és harmonizált szabályok vonatkoznának rájuk. Közös szabályokat vezetne be a készenléti tervezésre vonatkozóan, hogy felkészüljenek arra az esetre, ha a szélsőséges időjárás és a katasztrófák miatt súlyos hiány mutatkozna az erdészeti szaporítóanyagok terén.

A hatásvizsgálat eredménye alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2. szakpolitikai alternatíva a legjobb alternatíva az erdészeti szaporítóanyagokról szóló jogszabályra vonatkozó felülvizsgálat valamennyi célkitűzésének hatékony és következetes elérésére.

Az előnyben részesített alternatíva hatékonyságjavulást eredményez a vállalkozók és az illetékes hatóságok számára a következők révén: i. a gazdasági szereplőknek lehetőségük nyílna a hatósági címke hatósági felügyelet mellett történő kinyomtatására, ii. a növényegészségügyi jogszabályokkal való harmonizáció, iii. kockázatalapú hatósági ellenőrzések bevezetése és a biomolekuláris technikák alkalmazásának lehetősége, valamint iv. digitális megoldások a nyilvántartási és minősítési rendszerekben. A jobb fenntarthatósági jellemzőkkel rendelkező erdészeti szaporítóanyagok hozzá fognak járulni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz és az éghajlatváltozás által az erdőkre gyakorolt, már most is látható hatások enyhítéséhez, és ezáltal jelentős környezeti előnyökkel járnak. A nemzeti készenléti tervek biztosítani fogják, hogy elegendő mennyiségű erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre a szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, betegségek, kártevők vagy más katasztrófák által sújtott területek újraerdősítéséhez. Ezáltal csökken az alacsony minőségű erdészeti szaporítóanyagok ültetésének kockázata. Végezetül, az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata egy konkrét eltérés révén várhatóan előnyökkel jár.

A javasolt rendelet egyértelművé teszi, hogy az erdészeti szaporítóanyagot erdőtelepítésre, újraerdősítésre és más típusú, különböző célú faültetésre használják. Ami a rendelet hatályát illeti, az tűnt a legmegfelelőbbnek, hogy kifejezetten lefedje azokat a célokat, amelyek esetében fontosnak tartják a jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok használatát. Erre annak biztosítása érdekében van szükség, hogy ezekre a célokra csak a legmegfelelőbb erdészeti szaporítóanyagokat használják fel, illetve elkerülhetők legyenek a rossz minőségű erdészeti szaporítóanyagok használata által okozott gazdasági veszteségek és környezeti károk.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat egyszerűbb és kevésbé megterhelő szabályozási rendszert vezet be a genetikai erőforrások megőrzését és fenntartható használatát szolgáló erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozóan azáltal, hogy az ilyen erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagok engedélyezési eljárását bejelentési eljárással váltja fel.

Lehetővé fogja tenni a vállalkozók számára, hogy az illetékes hatóságok hatósági felügyelete alatt kinyomtassák a hatósági címkét, amennyiben úgy kívánják, miután az illetékes hatóságok megállapították, hogy az erdészeti szaporítóanyag minősített. Számos folyamat le fog egyszerűsödni. Ezek az egyszerűsítési intézkedések mind a kkv-k, mind a mikrovállalkozások számára előnyösek lesznek. Végezetül a javaslat új elemeket vezet be az erdészeti szaporítóanyagokkal foglalkozó ágazat digitalizálásával kapcsolatban.

- **Alapjogok**

A javasolt rendelet tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájának valamennyi rendelkezését, különösen azáltal, hogy olyan szabályokat állapít meg, amelyek célja a vállalkozás szabadsága, a megkülönböztetés elkerülése, valamint a fogyasztó- és környezetvédelem.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincs költségvetési vonzata.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követő ötödik éven belül, majd azt követően évente a tagállamoknak jelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak az eltérések, valamint a genetikai erőforrások megőrzését, a mezőgazdasági biodiverzitást és a kistermelők számára egyszerűsített eljárásokat célzó szakpolitikák alkalmazásának számos vonatkozásáról. Erre azért van szükség, hogy felül lehessen vizsgálni ezen új szakpolitikák hatékonyságát, és meg lehessen vizsgálni, szükség van-e javításokra. Ezek konkrétan a következő elemekkel kapcsolatos jelentéstételre vonatkoznak:

- a minősített erdészeti szaporítóanyagok éves mennyisége,
 - az elfogadott nemzeti készenléti tervek,
 - a felhasználók rendelkezésére álló információk a honlapokon és/vagy az ültetési útmutatókban arról, melyek a legalkalmasabb helyek az erdészeti szaporítóanyagok ültetésére,
 - az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó olyan bejegyzések száma, amelyek az erdészeti szaporítóanyagok éghajlati és ökológiai viszonyoknak megfelelő alkalmasságára vonatkozó információkat tartalmaznak,
 - az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozóan az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése céljából tett bejelentések száma,
 - az importált erdészeti szaporítóanyagok mennyisége,
 - a kiszabott szankciók.
- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

i. Hatály

A javasolt rendelet a fajok és mesterséges hibridek olyan erdészeti szaporítóanyagaira vonatkozik, amelyeket erdőtelepítés, újraerdősítés és egyéb típusú, a fatermelés és bioanyag-előállítás, a biológiai sokféleség megőrzése, az erdei ökoszisztémák helyreállítása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az éghajlatváltozás mérséklése, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata céljából történő faültetés során használnak.

ii. Bázis szaporítóanyag és kategóriák

Kizárólag az illetékes hatóságok által engedélyezett bázis szaporítóanyagok használhatók fel az erdészeti szaporítóanyagok előállításához és forgalmazásához. Ugyanezen okból csak ilyen bázis szaporítóanyagból származó erdészeti szaporítóanyagok hozhatók forgalomba.

A bázis szaporítóanyagok alábbi 6 típusa, amelyekből az erdészeti szaporítóanyagok betakaríthatók, az 1999/105/EK irányelvben foglaltak szerint megmarad: magfórá, állomány, magtermesztő ültetvény, testvérvonalak szülei, klón és klónkeverék.

Az illetékes hatóságok a bázis szaporítóanyag engedélyezési eljárása során értékelik a bázis szaporítóanyag fenntarthatósági jellemzőit. A jellemzők a bázis szaporítóanyagok a helyi éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való hozzáigazításával, valamint a fák kártevőktől és azok tüneteiktől való mentességével kapcsolatosak.

A bázis szaporítóanyag engedélyezési eljárása magában fogja foglalni a biomolekuláris technikák kiegészítő módszerként történő alkalmazását,

valamint az erdészeti szaporítóanyagok előállítására vonatkozó innovatív klónozási technikákat.

Az erdészeti szaporítóanyagok betakarítását követően az illetékes hatóságok az engedélyezett bázis szaporítóanyagokból származó valamennyi erdészeti szaporítóanyag esetében alap származási igazolványt állítanak ki. Ez az igazolvány biztosítja, hogy az erdészeti szaporítóanyag azonosítható legyen, információkat tartalmaz annak a bázis szaporítóanyagnak az eredetéről, amelyből az erdészeti szaporítóanyagot betakarították, valamint a legmegfelelőbb adatokat tartalmazza a felhasználók és a hatósági ellenőrzésekért felelős illetékes hatóságok számára. Az alap származási igazolvány elektronikus formában is kiállítható.

Az erdészeti szaporítóanyagokat az illetékes hatóságoknak „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” minősítéssel kell ellátniuk, és az említett kategóriákra való hivatkozással kell forgalmazniuk annak érdekében, hogy igazodjanak az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer vonatkozó előírásaihoz. A bázis szaporítóanyagok engedélyezése tekintetében minden egyes kategóriára külön szabályok vonatkoznak, amelyek nagyrészt megegyeznek az 1999/105/EK irányelvben megállapítottakkal.

A „származásazonosított” és a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyag esetében a tagállamok az érintett fajok esetében kijelölik a származási régiókat annak érdekében, hogy azonosítsák a kielégítően egységes ökológiai feltételekkel rendelkező és hasonló fenotípusú vagy genetikai jellegű bázis szaporítóanyagot tartalmazó területet vagy területcsoportokat.

Erre azért van szükség, mert a szóban forgó bázis szaporítóanyagból előállított erdészeti szaporítóanyagokat e származási régiókra hivatkozva fogják forgalmazni.

iii. Vállalkozók

Az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozók számára, hogy hatósági felügyelet mellett bizonyos fajok és kategóriák esetében kinyomtassák az erdészeti szaporítóanyagok hatósági címkéjét. A rendszer hatékony működésének biztosítása érdekében szabályok vonatkoznak az engedély visszavonására vagy módosítására.

A vállalkozókat az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően nyilvántartásba kell venni. Erre a hatékonyság és a kettős nyilvántartásba vétel elkerülése érdekében van szükség, mivel az e rendelet hatálya alá tartozó vállalkozók nagyrészt megegyeznek az (EU) 2016/2031 rendelet hatálya alá tartozó vállalkozókkal.

Az erdészeti szaporítóanyagok megvásárlása előtt a vállalkozók az erdészeti szaporítóanyagok potenciális vásárlói rendelkezésére bocsátanak minden szükséges információt az éghajlati és ökológiai viszonyoknak való alkalmasságra vonatkozóan.

iv. Az erdészeti szaporítóanyagok nyilvántartásai és készenléti tervek

Minden tagállam elektronikus formában létrehozza, közzéteszi és naprakészen tartja i. a területén engedélyezett különböző fajok és mesterséges hibridek bázis szaporítóanyagainak nemzeti nyilvántartását, és ii. a nemzeti jegyzéket, amelyet a nemzeti nyilvántartás összefoglalójaként kell bemutatni. A nemzeti jegyzéket minden engedélyezési egységre vonatkozóan egységes formában kell benyújtani. A nemzeti jegyzék információkat tartalmaz a botanikai névről, az erdészeti szaporítóanyag kategóriájáról, a célról, a bázis szaporítóanyagról, a nyilvántartási hivatkozásról, az elhelyezkedésről, a tengerszint feletti magasságról vagy magassági kiterjedésről, a területről, az eredetről, illetve a „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok esetében arról, hogy géntechnológiával módosították-e vagy egyes új génkezelési technikákkal állították-e elő¹⁶.

Ugyanezen okból a Bizottságnak elektronikus formában közzé kell tennie az erdészeti szaporítóanyagok előállításához engedélyezett bázis szaporítóanyagok uniós jegyzékét az egyes tagállamok által rendelkezésre bocsátott nemzeti jegyzékek alapján. Ez az uniós jegyzék az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó bizottsági információs rendszer (FOREMATIS).

Minden tagállamnak készenléti tervet kell készítenie, amelyet naprakészen kell tartania annak biztosítása érdekében, hogy elegendő erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre a szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, betegségek, kártevők vagy más katasztrófák által sújtott területek újraerdősítésére.

v. Kezelési követelmények és digitalizáció

Az erdészeti szaporítóanyagokat az egyedi engedélyezési egységekre való hivatkozással elkülönítik, továbbá tételenként állítják elő és forgalmazzák.

A magok csak akkor hozhatók forgalomba, ha megfelelnek bizonyos minőségi előírásoknak. Csak lezárt csomagolásban címkézik és forgalmazzák őket.

A javasolt rendelet megfelel majd az uniós digitális stratégia azon céljának, hogy a digitális technológiákra való átállás a polgárok és vállalkozások javát szolgálja. Ezért olyan felhatalmazást kell tartalmaznia, amely szabályokat állapít meg i. az alap származási igazolvány és a hatósági címke kiállítására érdekében hozott valamennyi intézkedés digitális rögzítésére, valamint ii. az említett nyilvántartások feldolgozását, az azokhoz való hozzáférést és azok felhasználását megkönnyítő központi platform létrehozására vonatkozóan. E tekintetben az elektronikus címkék használatát is lehetővé kell tenni.

vi. Eltérések és megőrzési célok

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be a hivatkozást] rendelete az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint a 68/193/EGK, az 1999/105/EK, a 2002/53/EK és a 2002/55/EK irányelv és az (EU) 2017/625 rendelet módosításáról (HL [...], [...], [...] o.).

Azokban az időszakokban, amikor bizonyos fajok esetében az erdészeti szaporítóanyagok beszerzése átmeneti nehézségekbe ütközik, a kevésbé szigorú követelményeknek megfelelő bázis szaporítóanyagokat ideiglenesen engedélyezik az érintett fajhoz tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására céljából.

Uniós szinten ideiglenes kísérleteket fognak szervezni annak érdekében, hogy jobb alternatívákat keressenek az e rendeletben meghatározott rendelkezések tekintetében.

Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fenntartható felhasználására szánt bázis szaporítóanyagokra vonatkozó követelmények eltérnek a „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” kategóriába tartozó, erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagokra vonatkozó követelményektől. A cél az egyetlen fafajon belüli sokféleség növelésének elősegítése és a biológiai sokféleség csökkenésének kezelése.

vii. Behozatal

Erdészeti szaporítóanyagok harmadik országokból történő behozatalára csak akkor kerül sor, ha megállapítást nyer, hogy megfelelnek az EU-ban előállított és forgalmazott erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek. Ez annak biztosításához szükséges, hogy az ilyen importált erdészeti szaporítóanyagok ugyanolyan minőségű legyenek, mint az EU-ban előállított erdészeti szaporítóanyagok.

A vállalkozók a hatósági ellenőrzéseknek az (EU) 2017/625 rendelet alapján létrehozott információkezelési rendszerén (IMSOC) keresztül előzetesen tájékoztatják az érintett illetékes hatóságot a magok, ültetési anyagok és egyéb növényi részek behozataláról. Az importált erdészeti szaporítóanyagokat a származási harmadik ország által kiállított alap származási igazolvány vagy hatósági bizonyítvány, valamint az adott anyag adatait tartalmazó nyilvántartások kísérik, amelyeket az adott harmadik országbeli vállalkozó bocsát rendelkezésre. Az erdészeti szaporítóanyagok hatósági címkét kapnak.

Az (EU) 2016/2031 rendelet károsítókra vonatkozó szabályai a javasolt rendelet értelmében az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására is alkalmazandók. A javasolt rendelet tartalmazza az (EU) 2016/2031 rendelet módosítását, bevezetve annak lehetőségét, hogy az erdészeti szaporítóanyagok hatósági címkéjét egyetlen formátumban kombinálják a növényútlevéllel.

Módosítja továbbá az (EU) 2017/625 rendeletet annak érdekében, hogy az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó szabályokat a hatósági ellenőrzésekről szóló uniós jogszabály hatálya alá vonja. A hatósági ellenőrzések alapvető szabályait és elveit az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására is alkalmazni kell, beleértve a hatóságok hatásköreire, a feladatok átruházására és a minősítésre vonatkozókat is. A Bizottság felhatalmazást fog kapni arra, hogy szükség esetén különleges szabályokat fogadjon el az erdészeti szaporítóanyagok forgalmazására és a vállalkozókra

vonatkozó hatósági ellenőrzés tekintetében. Behozatal esetén az általános szabályok kockázati alapon alkalmazandók.

A javasolt rendelet alkalmazása a hatálybalépése után három évvel kezdődik, hogy megfelelő időt biztosítson az illetékes hatóságok és a vállalkozók számára az új szabályokhoz való alkalmazkodásra. Elegendő időt biztosít továbbá Bizottságnak a szükséges felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elfogadására.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az erdészeti szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1999/105/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (az erdészeti szaporítóanyagokról szóló rendelet)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára¹,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

[tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,]

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

mivel:

- (1) Az 1999/105/EK tanácsi irányelv⁴ szabályokat állapít meg az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozóan.
- (2) Az erdők az Unió szárazföldi területének mintegy 45 %-át borítják, és sokoldalú, társadalmi, gazdasági, környezeti, ökológiai és kulturális szerepet töltenek be. Az erdőknek az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló szakpolitika szempontjából elsődlegesen szénelnyelő funkciójuk van. E szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek a jó minőségű, az éghajlathoz alkalmazkodó és változatos erdészeti szaporítóanyagok.

¹ HL C 199., 1999.7.14., 1. o.

² HL C 329., 1999.11.17., 15. o.

³ Az Európai Parlament [...]i álláspontja és a Tanács [...]i álláspontja első olvasatban. Az Európai Parlament [...]i álláspontja és a Tanács [...]i határozata.

⁴ A Tanács 1999/105/EK irányelve (1999. december 22.) az erdészeti szaporítóanyagok forgalmazásáról (HL L 11., 2000.1.15., 17. o.).

- (3) Tekintettel az új műszaki és tudományos fejleményekre, az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) nemzetközi kereskedelemben mozgó erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó minősítési rendszere⁵ (a továbbiakban: az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer) szabályainak és előírásainak aktualizálására, a fenntarthatósággal, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos új uniós szakpolitikai prioritásokra és különösen az európai zöld megállapodásra⁶, valamint az 1999/105/EK irányelv végrehajtása során szerzett tapasztalatokra, az említett irányelvet új jogi aktussal kell felváltani. Az új szabályok egységes uniós alkalmazásának biztosítása érdekében a jogi aktusnak formáját tekintve rendeletnek kell lennie.
- (4) Az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer ösztönözi kívánja az olyan magok, növényi részek és növények előállítását és felhasználását, amelyeket az erdészeti szaporítóanyagok magas minőségét és rendelkezésre állását biztosító módon gyűjtöttek be, dolgoztak fel és forgalmazzanak. Az erdőciklusok hossza, valamint az ültetvények és a hosszú távú erdőberuházások költségei miatt alapvető fontosságú, hogy az erdészeti szakszemélyzet teljes mértékben megbízható információkhoz jusson az ültetvényekhez használt erdészeti szaporítóanyagok eredetéről és genetikai jellemzőiről. Az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer minősítéssel és nyomonkövethetőséggel elégíti ki ezt az igényt. Fontos szerepet játszik annak elősegítésében, hogy a világ erdői alkalmazkodjanak a változó éghajlati viszonyokhoz. A hangsúly a fajok sokféleségének megőrzésén, valamint a fajokon és magtétéleken belüli nagy fokú genetikai sokféleség biztosításán van, ezáltal növelve az erdészeti szaporítóanyagok alkalmazkodási potenciálját egy terület fákkal történő jövőbeli újratelepítése („újraerdősítés”) és új erdők létrehozása („erdőtelepítés”) tekintetében. Újraerdősítésre akkor lehet szükség, ha egy meglévő erdő egyes részeit szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, betegségek, kártevők vagy más katasztrófák sújtották.
- (5) Az európai zöld megállapodás tartalmazza a Bizottságnak az éghajlatváltozás kezelésére és a környezettel kapcsolatos kihívások leküzdésére vonatkozó kötelezettségvállalását. A fenntartható jövő érdekében át kívánja alakítani az Unió gazdaságát. Az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó uniós szabályoknak összhangban kell lenniük a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról szóló (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁷, valamint az európai zöld megállapodás három végrehajtási stratégiájával: az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégiával⁸, a

⁵ Az OECD nemzetközi kereskedelemben mozgó erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó minősítési rendszerét létrehozó tanácsi határozat [[OECD/LEGAL/0355](#)].

⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiával⁹ és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával¹⁰.

- (6) Az (EU) 2021/1119 rendelet azt is előírja az érintett uniós intézmények és a tagállamok számára, hogy folyamatos eredményeket érjenek el az alkalmazkodóképesség fokozása, a reziliencia megerősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése terén. Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia egyik célja ezért az, hogy többek között az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó szabályok módosításával fokozza az Unió éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodóképességét. Az uniós jogszabályoknak ösztönözniük kell az erdészeti szaporítóanyagok uniós szintű előállítását és forgalmazását. E célból meg kell szüntetni a tagállamok azon lehetőségét, hogy korlátozzák egyes bázis szaporítóanyagok engedélyezését és megtiltsák egyes erdészeti szaporítóanyagok forgalmazását a végfelhasználók számára, ahogyan azt az 1999/105/EK irányelv meghatározta.
- (7) A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia fő célkitűzései közé tartozik a hatékony erdőtelepítés, valamint az erdők megóvása és helyreállítása az Unióban a szén-dioxid-elnyelés növelésének elősegítése, az erdőtüzek előfordulásának és kiterjedésének csökkentése, valamint a biogazdaság ösztönzése érdekében, a biológiai sokféleségnek kedvező ökológiai elvek teljes körű tiszteletben tartása mellett. Az erdő-helyreállítás és a megerősített fenntartható erdőgazdálkodás biztosítása elengedhetetlen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az erdők rezilienciája érdekében. E tekintetben az új uniós erdőstratégia kimondja, hogy az erdők éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásához és az erdők éghajlati károk utáni helyreállításához nagy mennyiségű, megfelelő erdészeti szaporítóanyagra lesz szükség. Ez magában foglalja az erdők genetikai erőforrásainak biztosítására és fenntartható használatára irányuló erőfeszítéseket, amelyektől az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliensebb erdőgazdálkodás függ. Emellett erőfeszítéseket kell tenni az ilyen erdészeti szaporítóanyagok előállításának és elérhetőségének növelése, az éghajlati és ökológiai viszonyok szempontjából való alkalmazására vonatkozó jobb tájékoztatás, valamint az együttműködésen alapuló előállítás és az Unión belüli nemzeti határokon átnyúló szállítás fokozása érdekében is. A vállalkozók számára ezért elő kell írni, hogy előzetesen tájékoztassák a felhasználókat az erdészeti szaporítóanyagok éghajlati és ökológiai viszonyok szempontjából való alkalmazásáról.
- (8) A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia célja, hogy 2030-ig megkezdje az Unió biológiai sokféleségének helyreállítását. E stratégia keretében az uniós jogszabályoknak hangsúlyt kell helyezniük a fajok sokféleségének megőrzésére, és biztosítaniuk kell a fajokon és magtétéleken belüli nagy fokú genetikai sokféleséget. Ennek célja az olyan jó minőségű és genetikailag változatos erdészeti szaporítóanyaggal való ellátás előmozdítása, amely alkalmazkodik a jelenlegi és a jövőben várható éghajlati viszonyokhoz. Az erdők biológiai sokféleségének megőrzése

⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia, COM(2021) 572 final.

¹⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380 final.

és javítása, beleértve a fák genetikai sokféleségét, elengedhetetlen a fenntartható erdőgazdálkodáshoz és az erdők éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásának támogatásához. Az e rendelet hatálya alá tartozó fafajoknak és mesterséges hibrideknek genetikailag alkalmazkodniuk kell a helyi viszonyokhoz, és jó minőségűeknek kell lenniük.

- (9) A kérdéskör határokon átnyúló dimenziója hosszú távú, mivel a vegetációs övezetek már megfigyelt északi irányú vándorlása az elkövetkező évtizedekben várhatóan jelentősen felgyorsul. Ezért az erdészeti szakszemélyzet számára rendkívül hasznos lenne e rendelet azon követelménye, amely szerint tájékoztatást kell nyújtani azokról a zónákról, ahol a mag elültethető, vagy ahol az erdészeti szaporítóanyag alkalmazkodik a helyi viszonyokhoz. Az illetékes hatóságoknak ezért ki kell jelölniük azokat a zónákat, amelyekben a mag megfelel a helyi viszonyoknak, és elvethető („magatadási zónák”). Hasonlóképpen ki kell jelölniük azokat a területeket, ahol az erdészeti szaporítóanyag alkalmazkodik a helyi viszonyokhoz („telepítési területek”).
- (10) Az 1999/105/EK irányelv az erdészeti szaporítóanyagokat az Unió egésze vagy egy része tekintetében erdészeti célok szempontjából fennálló jelentőségük szerint határozza meg, de nem nevezi meg egyértelműen az ilyen erdészeti célokat. Az egyértelműség érdekében e rendelet hatálya felsorolja azokat a célokat, amelyek érdekében fontos a jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok használata.
- (11) Erdészeti szaporítóanyag állítható elő az erdőtelepítés, újraerdősítés és egyéb típusú – például a fatermelés és a bioanyag-előállítás, a biológiai sokféleség megőrzése, az erdei ökoszisztémák helyreállítása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az éghajlatváltozás mérséklése, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata céljából történő – faültetés során való használatra.
- (12) Kutatások kimutatták, hogy rendkívül fontos a bázis szaporítóanyag értékelése és engedélyezése azzal a konkrét céllal kapcsolatban, amelyre az erdészeti szaporítóanyagot használni fogják. Ezenkívül a jó minőségű erdészeti szaporítóanyag megfelelő helyen történő ültetése pozitív hatással van arra a célra, amelyre az erdészeti szaporítóanyagot használják. A megfelelő helyen történő ültetés azt jelenti, hogy az erdészeti szaporítóanyag a genetikáját és fenotípusát tekintve is megfelelő a termesztési terület szempontjából, beleértve a vonatkozó éghajlati előrejelzéseket.
- (13) Annak érdekében, hogy az erdészeti szaporítóanyag iránti megnövekedett keresletre reagálva elegendő mennyiségű erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre, meg kell szüntetni minden olyan tényleges vagy potenciális kereskedelmi akadályt, amely gátolhatja az erdészeti szaporítóanyag Unión belüli szabad mozgását. Ez a cél csak akkor érhető el, ha az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó uniós szabályok a lehető legmagasabb szintű normákat írják elő.
- (14) Az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó uniós szabályoknak figyelembe kell venniük a gyakorlati igényeket, és csak az e rendelet I. mellékletében felsorolt bizonyos fajokra és mesterséges hibridekre kell vonatkozniuk. Ezek a fajok és mesterséges hibridek fontosak az erdészeti szaporítóanyagok előállításához az erdőtelepítés, az újraerdősítés és az egyéb típusú – a fatermelés és a bioanyagok előállítás, a biológiai sokféleség megőrzése, az erdei ökoszisztémák helyreállítása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az éghajlatváltozás

mérséklése, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata céljából történő – faültetés érdekében.

- (15) E rendelet biztosítani kívánja a jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok előállítását és forgalmazását. A reziliens erdők létrehozásának és az erdei ökoszisztémák helyreállításának elősegítése érdekében a felhasználókat az erdészeti szaporítóanyagok megvásárlása előtt tájékoztatni kell arról, hogy az adott erdészeti szaporítóanyag megfelelő-e annak a területnek az éghajlati és ökológiai viszonyai szempontjából, ahol azt használni fogják.
- (16) Annak biztosítása érdekében, hogy a minősített erdészeti szaporítóanyagok alkalmazkodjanak az ültetési terület éghajlati és ökológiai viszonyaihoz, az illetékes hatóságoknak a bázis szaporítóanyag engedélyezési eljárása során értékelniük kell a bázis szaporítóanyag fenntarthatósági jellemzőit. Ezek a fenntarthatósági jellemzők a bázis szaporítóanyaghoz az éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való hozzáigazításával, valamint a fák kártevőktől és azok tüneteiktől való mentességével kapcsolatosak.
- (17) Az erdészeti szaporítóanyagokat csak olyan bázis szaporítóanyagból szabad betakarítani, amelyet az illetékes hatóságok a lehető legjobb minőségű erdészeti szaporítóanyagok biztosítása érdekében értékelték és engedélyeztek. Az engedélyezett bázis szaporítóanyagot egyedi nyilvántartási hivatkozással és az engedélyezési egységre való hivatkozással kell bejegyeztetni a nemzeti nyilvántartásba.
- (18) A nemzetközi szabványok tudományos és műszaki fejlődéséhez való alkalmazkodás érdekében kiegészítő módszerként be kell építeni a biomolekuláris technikák alkalmazását a bázis szaporítóanyag engedélyezési eljárásába. Lehetővé kellene tenni, hogy e biomolekuláris technikákkal állapítsák meg a bázis szaporítóanyag eredetét, vagy molekuláris markerek segítségével szűrjék a bázis szaporítóanyagot a betegségekkel szembeni rezisztencia meglétével kapcsolatban.
- (19) Az érintett tagállamok illetékes hatóságainak alap származási igazolványt kell kiállítaniuk minden, az engedélyezett bázis szaporítóanyagból származó (azaz betakarított) erdészeti szaporítóanyagra vonatkozóan. Ez az alap származási igazolvány lehetővé teszi az erdészeti szaporítóanyagok azonosítását, tájékoztatást ad az eredetükről, és a legmegfelelőbb adatokat tartalmazza a felhasználók és a hatósági ellenőrzésért felelős illetékes hatóságok számára. Lehetővé kell tenni az alap származási igazolvány elektronikus formában történő kiállítását.
- (20) Csak az engedélyezett bázis szaporítóanyagból betakarított erdészeti szaporítóanyagok esetében engedélyezhető az azt követő minősítés és forgalmazás. Az illetékes hatóságoknak „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” minősítéssel kell ellátniuk az erdészeti szaporítóanyagokat, és azokat az említett kategóriákra való hivatkozással kell forgalmazni. Ezek a kategóriák azt mutatják, hogy a bázis szaporítóanyag mely tulajdonságait értékelték, és jelzik az erdészeti szaporítóanyagok minőségét. A gyengébb minőségű erdészeti szaporítóanyagok („származásazonosított” és „kiválasztott” kategória) esetében a bázis szaporítóanyagot az alapvető jellemzők szempontjából ellenőrzik. A jobb minőségű erdészeti szaporítóanyagok („kiemelt” és „vizsgált” kategória) esetében az anya- és apanövényeket a kiemelkedő jellemzők és a tervezett keresztezési rendszerek alapján választják ki. A „kiemelt” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok esetében az

anya- és apanövények jellemzői alapján becsülik meg az erdészeti szaporítóanyagok magasabb minőségét. A „vizsgált” kategória esetében bizonyítani kell, hogy az erdészeti szaporítóanyag magasabb minőségű, mint az a bázis szaporítóanyag, amelyből az erdészeti szaporítóanyagot betakarították, vagy mint a referenciapopuláció. Az átláthatóságnak, az egyenlő versenyfeltételeknek és a belső piac integritásának a biztosítása érdekében az erdészeti szaporítóanyagok „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” kategóriájára egységes előállítási és forgalmazási követelményeknek kell vonatkozniuk.

- (21) Egyértelművé kell tenni a minősítési szabályokat az olyan erdészeti szaporítóanyagok esetében, amelyeket innovatív termelési folyamatok révén állítottak elő, illetve különösen egy adott típusú erdészeti szaporítóanyag, nevezetesen a klónok előállítására szolgáló technikák esetében. Mivel e klónok termőhelye eltérhet a klón vagy klónok eredete szerinti fa (azaz a bázis szaporítóanyag) helyétől, a nyomonkövethetőség biztosítása érdekében módosítani kell a szabályokat.
- (22) Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fenntartható felhasználására szánt bázis szaporítóanyagokra vonatkozó követelmények eltérnek az erdészeti szaporítóanyagok kereskedelmi célú előállítására szánt bázis szaporítóanyagokra vonatkozó követelményektől, mivel a bázis szaporítóanyagok e két típusára eltérő kiválasztási szempontok vonatkoznak. Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható hasznosítása érdekében az erdőben lévő faállományból származó valamennyi fát meg kell tartani. Erre azért van szükség, hogy egyetlen fafajon belül elősegítsék a genetikai sokféleség növelését. Másrészt az erdészeti szaporítóanyagok kereskedelmi célú előállítására szánt bázis szaporítóanyagok esetében csak a jobb tulajdonságokkal rendelkező fákat szabad kiválasztani. A tagállamok számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a bázis szaporítóanyagok engedélyezése tekintetében eltérjenek az alkalmazandó szabályoktól, és bejelentsék az illetékes hatóságnak az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére szánt bázis szaporítóanyagokat.
- (23) A „származásazonosított” kategória az erdészeti szaporítóanyagok forgalmazásához szükséges minimumkövetelmény, mivel a „származásazonosított” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyag tekintetében alig vagy egyáltalán nem került sor fenotípus alapján végzett szelekcióra. A nyomonkövethetőség biztosítása érdekében a vállalkozónak rögzítenie kell annak a bázis szaporítóanyagnak a helyét (azaz a származását), amelyből az erdészeti szaporítóanyagot begyűjtik. A bázis szaporítóanyag eredetét, amennyiben ismert, fel kell tüntetni. Ez összhangban van az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszerrel és az 1999/105/EK irányelv kapcsán szerzett tapasztalatokkal.
- (24) Az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer alapján és az 1999/105/EK irányelvet alkalmazva az illetékes hatóságnak értékelnie kell a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagot az adott bázis szaporítóanyag jellemzőinek megfigyelése alapján, figyelembe véve azt a konkrét célt, amelyre az adott bázis szaporítóanyagból betakarított erdészeti szaporítóanyagot fel kívánják használni. Biztosítani kell e kategória általános minőségét. Mivel a populációnak nagymértékben egységesnek kell lennie, a teljes populáció átlagos faméretéhez képest rosszabb tulajdonságokkal rendelkező (például kisebb méretű) fákat el kell távolítani.

- (25) A „kiemelt” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag előállításához a vállalkozónak ki kell választania a bázis szaporítóanyag azon összetevőit, amelyeket egyéni szinten felhasználnak a keresztezési tervben, tekintettel azok kiemelkedő jellemzőire, például a helyi éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való alkalmazkodásra. Az illetékes hatóságnak engedélyeznie kell ezen összetevők összetételét és az azokra vonatkozóan javasolt keresztezési tervet, a területi elrendezést, az izolációs feltételeket és a bázis szaporítóanyag helyét. Ez fontos az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszernek megfelelően alkalmazandó nemzetközi szabványokkal való harmonizáció, valamint az 1999/105/EK irányelv végrehajtása során nyert tapasztalatok figyelembevétele érdekében.
- (26) A „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt bázis szaporítóanyagra a lehető leghigorúbb követelményeket kell alkalmazni. Az erdészeti szaporítóanyag magasabb minőségét egy vagy lehetőleg több engedélyezett vagy előre kiválasztott mintaanyaggal való összehasonlítással kell meghatározni. A vállalkozó ezeket a mintaanyagokat az alapján választja ki, hogy a „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagot milyen célra fogják használni. E tekintetben, ha az erdészeti szaporítóanyag célja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, akkor az erdészeti szaporítóanyagot jó teljesítményű mintaanyagokkal kell összehasonlítani a helyi éghajlati és ökológiai viszonyokhoz való alkalmazkodás (például a károsítóktól és tüneteiktől való gyakorlati mentesség) tekintetében. A bázis szaporítóanyag összetevőinek kiválasztását követően a vállalkozónak összehasonlító vizsgálattal igazolnia kell az erdészeti szaporítóanyag magasabb minőségét, vagy a bázis szaporítóanyag genetikai összetevőinek értékelésével kell megbecsülnie azt. Az illetékes hatóságot e folyamat minden lépésébe be kell vonni. Az illetékes hatóságnak engedélyeznie kell a bázis szaporítóanyagra vonatkozó kísérleti kialakítást és vizsgálatokat, ellenőriznie kell a vállalkozó által benyújtott nyilvántartásokat, és jóvá kell hagynia vagy az erdészeti szaporítóanyag jobb minőségére vonatkozó vizsgálatok eredményeit, vagy adott esetben a genetikai értékelést. Erre az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszernek megfelelően alkalmazandó nemzetközi szabványokkal való harmonizáció, valamint az 1999/105/EK irányelv végrehajtása során nyert tapasztalatok figyelembevétele érdekében van szükség.
- (27) A „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt bázis szaporítóanyag értékelése átlagosan 10 évet vesz igénybe. A „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag gyorsabb piacra jutásának biztosítása érdekében a bázis szaporítóanyag folyamatban lévő értékelése során a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy területük egészén vagy egy részén legfeljebb 10 éves időtartamra ideiglenesen engedélyezzék ezeket a bázis szaporítóanyagokat. Az engedély csak akkor adható meg, ha a genetikai értékelés vagy az összehasonlító vizsgálatok előzetes eredményei azt mutatják, hogy a szóban forgó bázis szaporítóanyag a vizsgálatok befejezésekor eleget fog tenni e rendelet követelményeinek. Ezt a korai értékelést legfeljebb tízévente felül kell vizsgálni.
- (28) Az erdészeti szaporítóanyagoknak a „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” kategóriára vonatkozó követelményeknek való megfelelését az illetékes hatóságok által az egyes kategóriáknak megfelelően elvégzett ellenőrzésekkel („hatósági minősítés”) kell megerősíteni, és azt hatósági címkével kell igazolni.
- (29) Géntechnológiával módosított erdészeti szaporítóanyagok csak akkor hozhatók forgalomba, ha az emberi egészségre és a környezetre nézve biztonságosak,

termesztésüket a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ vagy az 1829/2003/EK rendelet¹² engedélyezte, és ha az adott erdészeti szaporítóanyag a „vizsgált” kategóriába tartozik. Az egyes új génkezelési technikákkal előállított erdészeti szaporítóanyagok csak akkor hozhatók forgalomba, ha megfelelnek az (EU) [Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be az egyes új genomikai technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról szóló (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹³ való hivatkozást] rendelet követelményeinek, és ha az adott erdészeti szaporítóanyag a „vizsgált” kategóriába tartozik.

- (30) A hatósági címkének tartalmaznia kell a géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó vagy abból álló, illetve egyes új génkezelési technikákkal előállított bázis szaporítóanyagokra vonatkozó információkat.
- (31) Az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozók számára, hogy hatósági felügyelet mellett az erdészeti szaporítóanyagok bizonyos fajai és kategóriái esetében kinyomtassák a hatósági címkét. Ez nagyobb rugalmasságot fog biztosítani a vállalkozók számára az erdészeti szaporítóanyag későbbi forgalmazása tekintetében. A vállalkozók azonban csak akkor kezdenek meg a címke kinyomtatását, ha az illetékes hatóság minősítette az érintett erdészeti szaporítóanyagot. Erre az engedélyre a hatósági címke hivatalos jellege miatt van szükség, és azért, mert a lehető legmagasabb minőségi standardokat kell biztosítani az erdészeti szaporítóanyag felhasználói számára. Szabályokat kell megállapítani az ilyen engedély visszavonására vagy módosítására vonatkozóan.
- (32) A tagállamok számára lehetőséget kell adni arra, hogy a területükön előállított bázis szaporítóanyagok engedélyezése tekintetében – a Bizottság általi jóváhagyás függvényében – további vagy szigorúbb követelményeket határozzanak meg. Ez lehetővé tenné az erdészeti szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos nemzeti vagy regionális megközelítések végrehajtását, amelyek célja az érintett erdészeti szaporítóanyag minőségének javítása, a környezet védelme, illetve a biológiai sokféleség védelméhez és az erdei ökoszisztémák helyreállításához való hozzájárulás.
- (33) Az erdészeti szaporítóanyagok előállításának és forgalmazásának átláthatósága és hatékonyabb ellenőrzése érdekében a vállalkozókat be kell jegyezni a tagállamok által az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁴ megfelelően létrehozott nyilvántartásokba. Ez a nyilvántartásba vétel csökkenti az említett vállalkozók adminisztratív terheit. A vállalkozók hivatalos nyilvántartásának hatékonysága és a kettős nyilvántartásba vétel elkerülése érdekében van rá szükség. Az e rendelet hatálya

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 1829/2003/EK rendelete (2003. szeptember 22.) a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról (HL L 268., 2003.10.18., 1. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL [...], [...], [...] o.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

alá tartozó vállalkozók nagyrészt a vállalkozók (EU) 2016/2031 rendelet szerinti hatósági nyilvántartásának hatálya alá tartoznak.

- (34) Az erdészeti szaporítóanyag megvásárlása előtt a vállalkozóknak az erdészeti szaporítóanyag potenciális vásárlói rendelkezésére kell bocsátaniuk az adott éghajlati és ökológiai viszonyoknak való megfelelésre vonatkozó összes szükséges információt, hogy lehetővé tegyék számukra a régiójuk szempontjából leginkább megfelelő erdészeti szaporítóanyag kiválasztását.
- (35) A „származásazonosított” és a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyag esetében a tagállamok az érintett fajok tekintetében kijelölik a származási régiókat, hogy azonosítsák a kielégítően egységes ökológiai feltételekkel rendelkező területeket vagy területcsoportokat, ahol hasonló fenotípusú vagy genetikai jellemzőket mutató állományok találhatóak. Erre azért van szükség, mert a szóban forgó bázis szaporítóanyagból előállított erdészeti szaporítóanyagokat e származási régiókra hivatkozva fogják forgalmazni.
- (36) Az Unióban előállított és forgalmazott erdészeti szaporítóanyagok hatékony áttekintésének és átláthatóságának biztosítása érdekében minden tagállam elektronikus formában létrehozza, közzéteszi és naprakészen tartja a területén engedélyezett különböző fajok és mesterséges hibridek bázis szaporítóanyagainak nemzeti nyilvántartását, valamint a nemzeti jegyzéket, amelyet a nemzeti nyilvántartás összefoglalójaként kell bemutatni.
- (37) Ugyanezen okból a Bizottságnak elektronikus formában közzé kell tennie az erdészeti szaporítóanyagok előállításához engedélyezett bázis szaporítóanyagok uniós jegyzékét az egyes tagállamok által rendelkezésre bocsátott nemzeti jegyzékek alapján. Ennek az uniós jegyzéknek tartalmaznia kell a géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó vagy abból álló, illetve egyes új génkezelési technikákkal előállított bázis szaporítóanyagokra vonatkozó információkat.
- (38) Minden tagállamnak készletlét tervet kell készítenie és naprakészen tartania annak biztosítása érdekében, hogy elegendő erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre a szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, betegségek, kártevők, katasztrófák vagy bármely más esemény által sújtott területek újraerdősítésére. Szabályokat kell megállapítani a terv tartalmára vonatkozóan, hogy proaktívan és hatékonyan lehessen fellépni az ilyen kockázatok felmerülése esetén. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a terv tartalmát hozzáigazítsák a területükön fennálló sajátos éghajlati és ökológiai viszonyokhoz. Ez a követelmény azokat az általános felkészültségi intézkedéseket is tükrözi, amelyeket a tagállamoknak az uniós polgári védelmi mechanizmus¹⁵ keretében önkéntes alapon kell meghozniuk.
- (39) Az erdészeti szaporítóanyagot az előállítás valamennyi szakaszában elkülönítve kell tartani az egyes engedélyezési egységekre való hivatkozással. Ezeket az engedélyezési egységeket olyan tételekben kell előállítani és forgalmazni, amelyek kellően homogének, és eltérnek az erdészeti szaporítóanyag többi tételétől. Különbséget kell tenni a magtétel és a növényi tétel között az erdészeti szaporítóanyag típusának

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

azonosítása és azon engedélyezett bázis szaporítóanyag nyomonkövethetőségének biztosítása érdekében, amelyből az erdészeti szaporítóanyagot betakarították. Ez garantálja a szóban forgó erdészeti szaporítóanyag azonosításának és minőségének megőrzését.

- (40) A magok csak akkor hozhatók forgalomba, ha megfelelnek bizonyos minőségi előírásoknak. Megfelelő azonosításuk, minőségük és nyomonkövethetőségük, valamint a csalás elkerülése érdekében kizárólag lezárt csomagolásban címkézhetők és forgalmazhatók.
- (41) Az uniós digitális stratégia¹⁶ azon céljának elérése érdekében, hogy a digitális technológiákra való átállás a polgárok és a vállalkozások javát szolgálja, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az alap származási igazolvány és a hatósági címke kiállítása, valamint az említett nyilvántartások feldolgozását, az azokhoz való hozzáférést és azok felhasználását megkönnyítő központi platform létrehozása céljából hozott valamennyi intézkedés digitális rögzítésére vonatkozó szabályokról.
- (42) Azokban az időszakokban, amikor egyes fajok erdészeti szaporítóanyagait átmenetileg nehéz kellő mennyiségben betakarítani, ideiglenesen, bizonyos feltételek mellett a kevésbé szigorú követelményeknek megfelelő bázis szaporítóanyagok is engedélyezhetők. Ezeknek a kevésbé szigorú követelményeknek az erdészeti szaporítóanyagok különböző kategóriáinak előállítására szánt bázis szaporítóanyag engedélyezésére kell vonatkozniuk. Erre azért van szükség, hogy kedvezőtlen körülmények között rugalmas megközelítést lehessen alkalmazni, és elkerülhetők legyenek az erdészeti szaporítóanyagok belső piacának zavarai.
- (43) Az erdészeti szaporítóanyagok harmadik országokból történő behozatalára csak akkor kerülhet sor, ha megállapítást nyer, hogy megfelelnek az EU-ban előállított és forgalmazott erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek. Ez annak biztosításához szükséges, hogy az ilyen importált erdészeti szaporítóanyagok ugyanolyan minőségűek legyen, mint az EU-ban előállított erdészeti szaporítóanyagok.
- (44) Amennyiben az erdészeti szaporítóanyagot harmadik országból hozzák be az Unióba, az érintett vállalkozónak a hatósági ellenőrzések (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁷ alapján létrehozott információkezelési rendszerén (IMSOC)

¹⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, COM(2021) 118 final.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

keresztül előzetesen tájékoztatnia kell az érintett illetékes hatóságot az erdészeti szaporítóanyag behozataláról. Emellett az importált erdészeti szaporítóanyagokhoz mellékelni kell a származási harmadik ország által kiállított alap származási igazolványt vagy hatósági bizonyítványt, valamint az adott erdészeti szaporítóanyag adatait tartalmazó nyilvántartást, amelyet az adott harmadik országbeli vállalkozó bocsát rendelkezésre. Az erdészeti szaporítóanyagot hatósági címkével kell ellátni, mivel ez szükséges ahhoz, hogy az erdészeti szaporítóanyag felhasználói megalapozott döntéseket hozhassanak, és az illetékes hatóságok könnyebben végezhessek el a megfelelő hatósági ellenőrzéseket.

- (45) E rendelet hatásának nyomon követése és annak érdekében, hogy a Bizottság értékelhesse a bevezetett intézkedéseket, a tagállamoknak ötévente jelentést kell készíteniük a minősített erdészeti szaporítóanyag éves mennyiségéről, az elfogadott nemzeti készenléti tervekről, a honlapokon és/vagy az ültetési útmutatókban a felhasználók azzal kapcsolatban való tájékoztatásáról, hol érdemes leginkább elültetni az erdészeti szaporítóanyagot, valamint az importált erdészeti szaporítóanyag mennyiségéről és a kiszabott szankciókról.
- (46) Annak érdekében, hogy a szabályozást hozzá lehessen igazítani a vegetációs övezeteknek és a fajok elterjedési területének az éghajlatváltozás miatti változásához, valamint a műszaki vagy tudományos ismeretek – többek között az éghajlatváltozással kapcsolatos – egyéb fejleményeihez, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet hatálya alá tartozó fajok és azok mesterséges hibridjei jegyzékének módosítása tekintetében.
- (47) A tudományos és szakmai ismeretek, valamint az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer és más alkalmazandó nemzetközi szabványok fejlődéséhez való hozzáigazítás, továbbá az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el i. a „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagokra vonatkozó követelmények, valamint ii. azon kategóriák módosítása tekintetében, amelyek alapján a különböző típusú bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazhatók.
- (48) Annak érdekében, hogy a tagállamok rugalmasabb megközelítést alkalmazhassanak, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az olyan erdészeti szaporítóanyagok forgalmazásának ideiglenes engedélyezésére vonatkozó feltételek meghatározásáról, amelyek nem felelnek meg a vonatkozó kategória valamennyi követelményének.
- (49) A műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítás érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet hatálya alá tartozó fajok gyümölcs- és magtétéleire vonatkozó követelmények, a szárdugványokkal vagy dugványokkal szaporított *Populus* spp.-re vonatkozó külső minőségi szabványok tekintetében az e rendelet

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o.).

hatálya alá tartozó fajok és mesterséges hibridek növényi részeire vonatkozó követelmények, az e rendelet hatálya alá tartozó fajok és mesterséges hibridek ültetési anyagára vonatkozó követelmények, valamint a mediterrán éghajlatú régiókban a végfelhasználók számára forgalmazandó ültetési anyagokra vonatkozó követelmények meghatározása tekintetében.

- (50) Az uniós digitális stratégiához és a szolgáltatások digitalizálásával kapcsolatos technikai fejleményekhez való alkalmazkodás érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a vállalkozó és az illetékes hatóságok által az alap származási igazolvány kiállítása érdekében hozott valamennyi intézkedés digitális rögzítésére, valamint az összes tagállamot és a Bizottságot összekötő központi platform létrehozására vonatkozó szabályok megállapítása tekintetében.
- (51) Különösen fontos, hogy a Bizottság az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat érintő előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy ezekre a konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban¹⁹ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, szakértőik pedig rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (52) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatáskört kell ruházni a bázis szaporítóanyagokról szóló bejelentés követelményeire és tartalmára vonatkozó konkrét feltételek megállapítása tekintetében.
- (53) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása, valamint az alap származási igazolványok felismerhetőségének és használatának elősegítése érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni a magforrásokból és állományokból származó erdészeti szaporítóanyag, a magtermesztő ültetvényekből vagy a testvérvonalak szüleiből származó erdészeti szaporítóanyag, valamint a klónokból és klónkeverékekből származó erdészeti szaporítóanyagok azonosítására szolgáló alap származási igazolvány tartalmának és mintájának elfogadása tekintetében.
- (54) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása, valamint az erdészeti szaporítóanyagra vonatkozó címkézés és tájékoztatás harmonizált keretének biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni a hatósági címke tartalmának, magok és kis mennyiségű magok esetében a kiegészítő információknak, az erdészeti szaporítóanyagok meghatározott kategóriái vagy egyéb típusai esetében a címke színének, valamint adott nemzetségek vagy fajok esetében a kiegészítő információknak a meghatározása tekintetében.
- (55) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása, valamint az erdészeti szaporítóanyagokkal foglalkozó ágazat digitalizálásával kapcsolatos

¹⁹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

fejleményekhez való alkalmazkodás érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni az elektronikus alap származási igazolványok kiállítására vonatkozó technikai szabályok meghatározása tekintetében.

- (56) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása, valamint az erdészeti szaporítóanyagokkal kapcsolatos sürgős ellátási problémák kezelése érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni egy vagy több faj vonatkozásában az olyan erdészeti szaporítóanyag forgalmazásának ideiglenes engedélyezése tekintetében, amely a bázis szaporítóanyagok engedélyezése tekintetében e rendeletben meghatározottaknál kevésbé szigorú követelményeknek felel meg.
- (57) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni az ebben a rendeletben a bázis szaporítóanyagok értékelése és engedélyezése, valamint az erdészeti szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása tekintetében előírt követelmények jobb alternatíváinak keresésére irányuló ideiglenes kísérletek szervezésére vonatkozó döntés tekintetében.
- (58) Az erdészeti szaporítóanyagról szóló szabályok és az uniós növényegészségügyi jogszabályok közötti összhang javítása érdekében az (EU) 2016/2031 rendelet 36., 37., 40., 41., 49., 53. és 54. cikkét kell alkalmazni az erdészeti szaporítóanyagok e rendeletnek megfelelő előállítására és forgalmazására. A növényútlevelekről szóló (EU) 2016/2031 rendelet szabályaival való összhang biztosítása érdekében lehetővé kell tenni, hogy az erdészeti szaporítóanyag hivatalos címkéjét a növényútlevéllel kombinálják.
- (59) Az (EU) 2017/625 rendeletet módosítani kell annak érdekében, hogy hatálya kiterjedjen az erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzéseire vonatkozó szabályokra. Ennek célja, hogy biztosítsa az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó tagállami hatósági ellenőrzések következetesebb végrehajtását és a szabályok következetesebb érvényesítését, valamint a növények hatósági ellenőrzéséről szóló egyéb uniós jogi aktusokkal, különösen az (EU) 2016/2031 rendelettel és az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelettel való összhangot.
- (60) Az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (61) A jogbiztonság és az átláthatóság érdekében az 1999/105/EK irányelvet hatályon kívül kell helyezni.
- (62) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az erdészeti szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos összehangolt megközelítés alkalmazását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a hatása, összetettsége, valamint nemzetközi jellege miatt jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket. E tekintetben szükség esetén eltéréseket vagy egyedi követelményeket vezet be az erdészeti szaporítóanyagok bizonyos típusaira és a vállalkozókra vonatkozóan.
- (63) Tekintettel az illetékes hatóságok és az érintett vállalkozók számára az e rendeletben meghatározott új követelményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges időre és

erőforrásokra, e rendelet [...] [3 évvel e rendelet hatálybalépését követően]-tól/-től alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet szabályokat állapít meg az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozóan, különös tekintettel az erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagok engedélyezésére, a bázis szaporítóanyagok eredetére és nyomkövethetőségére, az erdészeti szaporítóanyagok kategóriáira, az erdészeti szaporítóanyagok azonosítására és minőségére, a minősítésre, a címkézésre, a csomagolásra, a behozatalra, a vállalkozókra, a bázis szaporítóanyagok nyilvántartására és a nemzeti készenléti tervekre vonatkozó követelményekre.

2. cikk

Hatály

- (1) Ez a rendelet az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridjeik erdészeti szaporítóanyagaira alkalmazandó.
- (2) E rendelet céljai a következők:
 - a) biztosítani kívánja a jó minőségű erdészeti szaporítóanyagok előállítását és forgalmazását az Unióban, valamint az erdészeti szaporítóanyagok belső piacának működését;
 - b) hozzá kíván járulni a reziliens erdők létrehozásához, a biológiai sokféleség megőrzéséhez és az erdei ökoszisztémák helyreállításához;
 - c) támogatni kívánja a fatermelést és a bioanyagok előállítását, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az éghajlatváltozás mérséklését, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzését és fenntartható használatát.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben szereplő jegyzék (3) bekezdés szerinti módosítása céljából, figyelembe véve a következőket:
 - a) a vegetációs övezetek és a fajok elterjedési területének az éghajlatváltozás következtében történő mozgása;

- b) a műszaki vagy tudományos ismeretek fejlődése.

Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok további fajokat és mesterséges hibrideket vesznek fel az I. mellékletben szereplő jegyzékbe, amennyiben az ilyen fajok és mesterséges hibridek megfelelnek az alábbi szempontok közül legalább egynek:

- a) az erdészeti szaporítóanyagok uniós előállítása szempontjából jelentős területet és gazdasági értékét képviselnek;
- b) legalább két tagállamban forgalmazzák őket;
- c) fontosnak minősülnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulásuk szempontjából; valamint
- d) fontosnak minősülnek a biológiai sokféleség megőrzéséhez való hozzájárulásuk szempontjából.

Az első albekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok törlik az I. mellékletben szereplő jegyzékből azokat a fajokat és mesterséges hibrideket, amelyek már nem felelnek meg az első albekezdésben meghatározott egyik szempontnak sem.

(4) Ez a rendelet nem alkalmazandó a következőkre:

- a) az (EU) .../... rendelet [*Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be a növényi szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló rendeletre való hivatkozást*] 2. cikkében említett növényi szaporítóanyagok;
- b) a dísnövények szaporítóanyagai a 98/56/EK irányelv 2. cikkében meghatározottak szerint;
- c) a harmadik országba irányuló exportra szánt erdészeti szaporítóanyagok;
- d) hatósági tesztelésre, tudományos célokra vagy kiválasztási munkára használt erdészeti szaporítóanyagok.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- 1. „erdészeti szaporítóanyag”: az e rendelet I. mellékletében felsorolt fajokból és azok mesterséges hibridjeiből származó, ültetési anyagnak szánt tobozok, termések, gyümölcsök és magok, amelyeket erdőtelepítésre, újraerdősítésre és egyéb faültetésre használnak bármely alábbi célból:
 - a) fatermelés és bioanyagok előállítása;
 - b) a biológiai sokféleség megőrzése;

- c) az erdei ökoszisztémák helyreállítása;
 - d) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;
 - e) az éghajlatváltozás mérséklése;
 - f) az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fenntartható használata;
2. „erdőtelepítés”: erdő telepítése ültetéssel és/vagy szándékos bevetéssel olyan földterületen, amely addig eltérő földhasználat alatt állt; a nem erdőként való földhasználat erdőként való földhasználattá alakítását vonja maga után²⁰;
 3. „újraerdősítés”: az erdők ültetéssel és/vagy szándékos bevetéssel történő újratelepítése erdőnek minősülő területen²¹;
 4. „vetőmag”: ültetési anyag előállítására szánt tobozok, termések, gyümölcsök és magok;
 5. „ültetési anyag”: olyan növény vagy növényi rész, amelyet növénysszaporítás során használnak, és magában foglalja a vetőmagból, növényi részekből és természetes újulatból származó növényekből nevelt növényeket;
 6. „növényi részek”: szárdugványok, levéldugványok és gyökérdugványok, mikroszaporítás célját szolgáló szövetdarabok vagy embriók, ültetési anyag előállítására szánt rügyek, bujtványok, gyökérrészek, oltóágak, dugványok, illetve bármely más növényi részek;
 7. „előállítás”: a mag és a növény képződésének valamennyi szakasza, a vetőmagból maggá történő átalakulás, valamint a növények ültetési anyagból történő nevelése az adott erdészeti szaporítóanyag forgalmazása céljából;
 8. „magforrás”: egy területen belül található fák, amelyekről a magokat begyűjtik;
 9. „állomány”: kielégítően egységes összetételű, más faállományoktól elhatárolt faállomány;
 10. „magtermesztő ültetvény”: kiválasztott fák ültetvénye – ahol minden fát egy klón, család vagy származás azonosít –, amely megfelelően izolált vagy úgy van kialakítva, hogy elkerülhető vagy mérsékelhető legyen az idegen forrásból történő beporzás, és amelyet megfelelően kezelnek a gyakori, bőséges és könnyen betakarítható magtermés előállításához;
 11. „testvérvonalak szülei”: olyan fák, amelyeket utódok nyerésére használnak ellenőrzött beporzás vagy szabadbeporzás útján oly módon, hogy a nőivarú szülő beazonosított („anyanövény”), a pollen pedig vagy egy másik szülőről („apanövény”, valódi testvér) vagy pedig több beazonosított vagy nem beazonosított szülőről származik (féltestvérek);

²⁰ FAO: A globális erdészeti erőforrások értékelése – Fogalmak és fogalommeghatározások, 2020, <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>

²¹ FAO: A globális erdészeti erőforrások értékelése – Fogalmak és fogalommeghatározások, 2020, <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>

12. „klón”: eredetileg egyetlen egyedből (tőgyed) vegetatív szaporítással, például dugványozással, mikroszaporítással, oltással, bujtással vagy tőosztással előállított egyedek csoportja (klónszaporulat);
13. „klónkeverék”: beazonosított klónok ismert arányú keveréke;
14. „bázis szaporítóanyag”: magforrás, állomány, magtermesztő ültetvény, testvérvonalak szülei, klón vagy klónkeverék;
15. „engedélyezési egység”: az erdészeti szaporítóanyag előállítására szolgáló bázis szaporítóanyagnak az illetékes hatóságok által engedélyezett teljes területe;
16. „bejelentési egység”: az erdészeti genetikai erőforrások megőrzésére és fenntartható használatára szánt erdészeti szaporítóanyagok előállítására szolgáló bázis szaporítóanyag teljes területe, amelyet bejelentettek az illetékes hatóságoknak;
17. „magtétel”: az engedélyezett bázis szaporítóanyagból begyűjtött, egységesen feldolgozott magok csoportja;
18. „növényi tétel”: egyetlen magtételből termesztett ültetési anyagból vagy vegetatívan szaporított, körülhatárolható területen termesztett, egységesen feldolgozott ültetési anyagból álló csoport;
19. „tételszám”: a magtétel vagy adott esetben a növényi tétel azonosító száma;
20. „származás”: az a hely, ahol valamely faállomány tenyészik;
21. „alfaj”: egy fajon belül olyan csoport, amely a fenotípusát és genetikáját tekintve némileg eltér a csoport többi tagjától;
22. „származási régió”: fajok vagy alfajok esetében kielégítően egységes ökológiai feltételekkel rendelkező terület vagy területek csoportja, ahol a hasonló fenotípusú vagy genetikai jellemzőket mutató állományok vagy magforrások találhatóak, adott esetben figyelembe véve a tengerszint feletti magassági határokat;
23. „őshonos állomány”: őshonos fafajokból álló állomány, amely folyamatosan megújul természetes úton vagy mesterségesen az őshonos fafajok ugyanazon egy vagy több, a közvetlen közelben lévő állományából gyűjtött erdészeti szaporítóanyaggal;
24. „bennszülött állomány”: olyan őshonos állomány vagy magról mesterségesen nevelt állomány, amelynek eredete, ugyanabban a származási régióban található, mint maga az állomány;
25. „eredet”:
 - a) őshonos magforrás vagy állomány esetében az a hely, ahol a fák tenyésznek;
 - b) nem őshonos magforrás vagy állomány esetében az a hely, ahonnan a magot vagy növényeket eredetileg behozták;
 - c) magtermesztő ültetvény esetében az a hely, ahol annak összetevői eredetileg elhelyezkedtek, például a származásuk vagy egyéb releváns földrajzi információ;

- d) testvérvonalak szülei esetében az a hely, ahol annak összetevői eredetileg elhelyezkedtek, például a származásuk vagy egyéb releváns földrajzi információ;
 - e) klón esetében az eredet az a hely, ahol a töegyed eredetileg elhelyezkedett, vagy ahol kiválasztották;
 - f) klónkeverékek esetében az eredet az a hely, ahol a töegyed eredetileg elhelyezkedett, vagy ahol kiválasztották;
26. „a bázis szaporítóanyag elhelyezkedése”: a bázis szaporítóanyag földrajzi területe vagy földrajzi helyzete az erdészeti szaporítóanyag egyes kategóriáinak megfelelően;
27. „klónok vagy klónkeverékek vagy testvérvonalak szülei előállítási helye”: az a hely vagy pontos földrajzi helyzet, ahol az erdészeti szaporítóanyagot előállították;
28. „alapállomány”: olyan növény, növénycsoport, erdészeti szaporítóanyag, a klón, illetve klónkeverék esetében a klónok DNS-állománya vagy genetikai információi, amelyek referenciaanyagként szolgálnak a klón(ok) azonosságának ellenőrzéséhez;
29. „dugvány”: gyökerek nélküli szárdugvány;
30. „forgalmazás”: a vállalkozó által végzett alábbi tevékenységek: az erdészeti szaporítóanyagok értékesítése, birtoklása vagy eladás céljából történő felkínálása, illetve az Unióba belüli átruházásának, elosztásának vagy az Unióba történő behozatalának bármely más módja, akár ingyenesen, akár ellentételezés fejében;
31. „vállalkozó”: minden olyan természetes vagy jogi személy, aki az alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet hivatásszerűen végez:
- a) az erdészeti szaporítóanyagok előállítása, beleértve a termesztést, a szaporítást és a fenntartást;
 - b) az erdészeti szaporítóanyagok forgalmazása;
 - c) az erdészeti szaporítóanyagok raktározása, begyűjtése, szállítása és feldolgozása;
32. „illetékes hatóság”: valamely tagállam vagy adott esetben harmadik ország azon központi vagy regionális hatósága, amely a hatósági ellenőrzések megszervezéséért, a bázis szaporítóanyagok nyilvántartásba vételéért, az erdészeti szaporítóanyagok minősítéséért vagy az erdészeti szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos egyéb hatósági tevékenységekért felelős, illetve bármely más olyan hatóság, amelyre ezt a hatáskört az uniós joggal összhangban átruházták;
33. „származásazonosított”: az erdészeti szaporítóanyagok azon kategóriája, amelynek bázis szaporítóanyaga egyetlen származási régióon belül található magforrás vagy állomány, és amely megfelel az irányelv II. mellékletében meghatározott követelményeknek;
34. „kiválasztott”: az erdészeti szaporítóanyagok azon kategóriája, amelynek bázis szaporítóanyaga egyetlen származási régióon belül található, fenotípus alapján végzett

populációszelekción átesett állomány, és amely megfelel a III. mellékletben meghatározott követelményeknek;

35. „kiemelt”: az erdészeti szaporítóanyagok azon kategóriája, amelynek bázis szaporítóanyaga magtermesztő ültetvény, testvérvonalak szülei, klónok vagy klónkeverékek, amelyeknek összetevői fenotípus alapján végzett egyedszelekción estek át, és amely megfelel a IV. mellékletben meghatározott követelményeknek;
36. „vizsgált”: az erdészeti szaporítóanyagok azon kategóriája, amelynek bázis szaporítóanyaga állomány, magtermesztő ültetvény, testvérvonalak szülei, klónok vagy klónkeverékek, és amely megfelel az irányelv V. mellékletében meghatározott követelményeknek;
37. „hatósági minősítés”: a „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” erdészeti szaporítóanyag minősítése, amennyiben az illetékes hatóság minden vonatkozó ellenőrzést elvégzett, és adott esetben mintavételre és vizsgálatra került sor, és megállapítást nyert, hogy az erdészeti szaporítóanyag megfelel a rendelet vonatkozó követelményeinek;
38. „kategória”: „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” vagy „vizsgált” anyagnak minősülő erdészeti szaporítóanyag;
39. „géntechnológiával módosított szervezet”: a 2001/18/EK irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, géntechnológiával módosított szervezet, kivéve a 2001/18/EK irányelv I.B. mellékletében felsorolt géntechnológiai módosító technikák révén nyert szervezeteket;
40. „NGT növény”: az (EU) *[Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról szóló rendeletrre való hivatkozást]* európai parlamenti és tanácsi rendelet²² 3. cikkének 2. pontjában meghatározott, egyes új génkezelési technikákkal nyert növény;
41. „magátadási zónák”: az illetékes hatóságok által a „származásazonosított” és „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag mozgására kijelölt terület és/vagy magassági övezetek, adott esetben figyelembe véve az erdészeti szaporítóanyag eredetét és származását, a származási vizsgálatokat, a környezeti feltételeket és a jövőbeli éghajlatváltozásra vonatkozó előrejelzéseket;
42. „a magtermesztő ültetvények telepítésére szolgáló terület”: az illetékes hatóságok által kijelölt terület, ahol a „kiemelt” és „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagokat hozzáigazítják az adott terület éghajlati és ökológiai viszonyaihoz, figyelembe véve adott esetben a magtermesztő ültetvények és összetevőik elhelyezkedését, az utódok és a származás vizsgálatának eredményeit, a környezeti feltételeket és a jövőbeli éghajlatváltozásra vonatkozó előrejelzéseket;

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint a 68/193/EGK, az 1999/105/EK, a 2002/53/EK és a 2002/55/EK irányelv és az (EU) 2017/625 rendelet módosításáról (HL [...], [...], [...] o.).

43. „klónok és klónkeverékek telepítésére szolgáló terület”: az illetékes hatóságok által kijelölt terület, ahol a „kiemelt” és „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagokat hozzáigazítják az adott terület éghajlati és ökológiai viszonyaihoz, figyelembe véve adott esetben a klón vagy klónok eredetét vagy származását, az utódok és a származás vizsgálatának eredményeit, a környezeti feltételeket és a jövőbeli éghajlatváltozásra vonatkozó előrejelzéseket;
44. „FOREMATIS”: az erdészeti szaporítóanyagok Bizottság által működtetett információs rendszere;
45. „természetes megújulás”: az erdő megújulása olyan fákkal, amelyek az *in situ* elhullott és kicsírázott magvakból fejlődnek ki;
46. „minőségi károsító”: olyan károsító, amely megfelel a következők mindegyikének:
- a) nem minősül az (EU) 2016/2031 rendelet értelmében vett uniós zárlati károsítónak, védett zónás zárlati károsítónak vagy vizsgálatköteles nemzárlati károsítónak, sem pedig az említett rendelet 30. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsítónak;
 - b) az erdészeti szaporítóanyag előállítás vagy tárolása során fordul elő; valamint
 - c) jelenléte elfogadhatatlan kedvezőtlen hatást gyakorol az erdészeti szaporítóanyag minőségére, és elfogadhatatlan gazdasági hatást gyakorol az említett erdészeti szaporítóanyag Unión belüli használatára;
47. „károsítóktól gyakorlatilag mentes”: károsítóktól teljesen mentes, vagy olyan helyzet, amikor a minőségi károsítók jelenléte az adott erdészeti szaporítóanyagon olyan alacsony, hogy a szóban forgó károsítók nem befolyásolják hátrányosan az adott erdészeti szaporítóanyag minőségét.

II. FEJEZET

BÁZIS SZAPORÍTÓANYAG ÉS AZ ABBÓL SZÁRMAZÓ ERDÉSZETI SZAPORÍTÓANYAG

4. cikk

Az erdészeti szaporítóanyag előállításához használt bázis szaporítóanyag engedélyezése

- (1) Kizárólag az illetékes hatóságok által engedélyezett bázis szaporítóanyagok használhatók fel erdészeti szaporítóanyagok előállításához.
- (2) Az erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt, „származásazonosított” minősítést megcélzó bázis szaporítóanyagot engedélyezik, ha megfelel a II. mellékletben meghatározott követelményeknek.

Az erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt, „kiválasztott” minősítést megcélzó bázis szaporítóanyagot engedélyezik, ha megfelel a III. mellékletben meghatározott követelményeknek.

Az erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt, „kiemelt” minősítést megcélzó bázis szaporítóanyagot engedélyezik, ha megfelel a IV. mellékletben meghatározott követelményeknek.

Az erdészeti szaporítóanyag előállítására szánt, „vizsgált” minősítést megcélzó bázis szaporítóanyagot engedélyezik, ha megfelel az V. mellékletben meghatározott követelményeknek.

A bázis szaporítóanyagok engedélyezésére vonatkozóan a II–V. mellékletben meghatározott követelmények a szemrevételezésen, a dokumentumok ellenőrzésén, a vizsgálatokon és elemzéseken vagy más kiegészítő módszereken túl biomolekuláris technikák alkalmazásával is értékelhetők, amennyiben azok az adott engedélyezés céljára megfelelőbbnek tekinthetők.

A bázis szaporítóanyag értékelése valamennyi kategória esetében a II–V. mellékletben meghatározott fenntarthatósági jellemzők alapján történik, figyelembe véve az éghajlati és ökológiai viszonyokat.

A bázis szaporítóanyag engedélyezése az engedélyezési egységre való hivatkozással történik.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a II., III., IV. és V. mellékletet a következők előállítására szánt bázis szaporítóanyagok engedélyezésére vonatkozó követelmények tekintetében:

- a) a „származásazonosított” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok, különös tekintettel a bázis szaporítóanyagok típusaira, a populáció tényleges méretére, az eredetre és a származási régióra, valamint a fenntarthatósági jellemzőkre vonatkozó követelményekre;
- b) a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok, különös tekintettel az eredetre, az izolációra, a populáció tényleges méretére, életkorára és fejlődésére, az egységességre, a fenntarthatósági jellemzőkre, a volumentermelésre, a faminóségre, valamint a formára vagy a növekedési szokásokra vonatkozó követelményekre;
- c) a „kiemelt” kategóriájú erdészeti szaporítóanyagok, különös tekintettel a magtermesztő ültetvényekre, a testvérvonalak szüleire, a klónokra és a klónkeverékekre vonatkozó követelményekre;
- d) a „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok, különös tekintettel a megvizsgálandó jellemzőkre, a dokumentációra, a vizsgálatok megszervezésére, a vizsgálatok elemzésére és érvényességére, a bázis szaporítóanyagok összetevőinek genetikai értékelésére, az erdészeti szaporítóanyagok összehasonlító vizsgálatára, az ideiglenes engedélyezésre és a korai vizsgálatokra vonatkozó követelményekre;

- e) az erdészeti szaporítóanyagok az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt követelményeknek megfelelően.

Ezek a módosítások a bázis szaporítóanyagok engedélyezésére vonatkozó szabályokat hozzáigazítják a tudományos és szakmai ismeretek fejlődéséhez, valamint az erdészeti magokra és növényekre vonatkozó OECD-rendszer és más alkalmazandó nemzetközi szabványok fejlődéséhez.

- (3) A 12. cikk szerinti nemzeti nyilvántartásban csak engedélyezett bázis szaporítóanyagok szerepelhetnek engedélyezési egység formájában. Minden engedélyezési egységet a nemzeti nyilvántartásban szereplő egyedi nyilvántartási hivatkozás azonosít.
- (4) A bázis szaporítóanyag engedélyezését visszavonják, ha az e rendeletben meghatározott követelmények már nem teljesülnek.
- (5) Az engedélyezést követően az illetékes hatóságok rendszeres időközönként újra megvizsgálják a „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagokat.
- (6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II., III., IV. és V. melléklet módosításáról annak érdekében, hogy azokat a – különösen a biomolekuláris technikák használatára vonatkozó – tudományos és szakmai ismeretek fejlődése és a vonatkozó nemzetközi szabványok változása szerinti kiigazítsa.

5. cikk

Az engedélyezett bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó követelmények

- (1) Az engedélyezett bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalomba hozatala a következő szabályoknak megfelelően történik:
- a) az I. mellékletben felsorolt fajok erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha a „származásazonosított”, „kiválasztott”, „kiemelt” vagy „vizsgált” kategóriába tartoznak, a 4. cikknek megfelelően engedélyezett bázis szaporítóanyagból származnak, és a bázis szaporítóanyag megfelel a II., III., IV., illetve V. melléklet követelményeinek;
- b) az I. mellékletben felsorolt mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha a „kiválasztott”, „kiemelt” vagy „vizsgált” kategóriába tartoznak, a 4. cikknek megfelelően engedélyezett bázis szaporítóanyagból származnak, és a bázis szaporítóanyag megfelel a III., IV., illetve V. melléklet követelményeinek;
- c) az I. mellékletben felsorolt, vegetatívan szaporított fafajok és mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha:
- i. a „kiválasztott”, „kiemelt” vagy „vizsgált” kategóriába tartoznak; valamint

- ii. olyan bázis szaporítóanyagból származnak, amelyet a 4. cikknek megfelelően engedélyeztek, és amely megfelel a III., IV., illetve V. melléklet követelményeinek;
 - iii. a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok csak akkor hozhatók forgalomba, ha magalapú tömegszaporításból származnak;
- d) az I. mellékletben felsorolt, genetikailag módosított szervezeteket tartalmazó vagy ilyenekből álló fajok és mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha:
- i. a „vizsgált” kategóriába tartoznak; valamint
 - ii. olyan bázis szaporítóanyagból származnak, amelyet a 4. cikknek megfelelően engedélyeztek, és amely megfelel az V. melléklet követelményeinek; valamint
 - iii. termesztésük a 2001/18/EK irányelv 19. cikke vagy az 1829/2003/EK rendelet 7. és 19. cikke alapján engedélyezett az Unióban, vagy adott esetben a 2001/18/EK irányelv 26b. cikkével összhangban engedélyezett az adott tagállamban;
- e) az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai, amelyek az (EU) .../... rendelet [Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről szóló rendeletre való hivatkozást] 3. cikkének (7) bekezdésében meghatározott, 1. kategóriájú NGT növényt tartalmaznak vagy abból állnak, csak akkor hozhatók forgalomba, ha:
- i. a „vizsgált” kategóriába tartoznak; valamint
 - ii. olyan bázis szaporítóanyagból származnak, amelyet a 4. cikknek megfelelően engedélyeztek, és amely megfelel az V. melléklet követelményeinek; valamint
 - iii. a növény az (EU) .../... rendelet [Kiadóhivatal, kérjük, illesszék be az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről szóló rendeletre való hivatkozást] 6. vagy 7. cikke alapján az 1. kategóriájú NGT növény státuszra vonatkozó nyilatkozattal rendelkezik, vagy ilyen növény vagy növények utódja;
- f) az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha az alap származási igazolvány számára való hivatkozás kíséri őket;
- g) az uniós zárlati károsítók, a védett zónás zárlati károsítók, az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítók és az (EU) 2016/2031 rendelet 30. cikke szerinti intézkedések hatálya alá tartozó károsítók tekintetében megfelel az (EU) 2016/2031 rendelet 36., 37., 40., 41., 42., 49., 53. és 54. cikkének;

h) magok esetében az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridek erdészeti szaporítóanyagai csak akkor hozhatók forgalomba, ha az a)–g) pontnak való megfelelésen túl a következőkre vonatkozó információk is rendelkezésre állnak:

- i. tisztaság;
- ii. a tiszta mag csírázási százaléka;
- iii. 1 000 darab tiszta mag tömege;
- iv. a csíráképes magok darabszáma a magként forgalmazott termék 1 kilogrammjában, illetve, ha a csíráképes magok darabszámának meghatározása nem lehetséges vagy nem célszerű, az életképes magok kilogrammonkénti darabszáma.

(2) A VI. mellékletben található táblázat meghatározza azokat a kategóriákat, amelyeknek megfelelően a bázis szaporítóanyagok különböző típusaiból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazhatók.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikk (2) bekezdésének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a VI. mellékletben található, azokat a kategóriákat tartalmazó táblázatot, amelyeknek megfelelően a bázis szaporítóanyagok különböző típusaiból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazhatók.

Ez a módosítás az említett kategóriákat a tudományos és szakmai ismeretek, valamint a vonatkozó nemzetközi szabványok fejlődéséhez igazítja.

6. cikk

Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére szánt bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó követelmények

Ahhoz, hogy a 18. cikk szerinti eltérés hatálya alá tartozó bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalomba kerülhessenek, az alábbi feltételek mindegyikének teljesülnie kell:

- a) az I. mellékletben felsorolt fajok erdészeti szaporítóanyagai csak akkor forgalmazhatók, ha a „származásazonosított” kategóriába tartoznak;
- b) az erdészeti szaporítóanyag olyan eredetű, hogy természetes módon alkalmazkodik a helyi és regionális viszonyokhoz; valamint
- c) az erdészeti szaporítóanyagokat a bejelentett bázis szaporítóanyag valamennyi egyedétől gyűjtik be.

7. cikk

A kategóriákra vonatkozó követelményeknek meg nem felelő bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazásának ideiglenes engedélyezése

- (1) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően ideiglenesen engedélyezhetik az olyan engedélyezett bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok forgalmazását, amelyek nem felelnek meg az 5. cikk (1) bekezdésében az adott kategóriára vonatkozóan említett valamennyi követelménynek.

Az adott tagállam illetékes hatóságai értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot az ilyen ideiglenes engedélyekről és az engedélyezés indokairól.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e cikk kiegészítése céljából, hogy meghatározza az adott tagállam általi ideiglenes engedélyezésre vonatkozó feltételeket.

E feltételek közé tartoznak az alábbiak:

- a) az engedély e rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében történő megadásának indokolása;
- b) az engedély maximális időtartama;
- c) az engedélyt megkapó vállalkozók hatósági ellenőrzésével kapcsolatos kötelezettségek;
- d) az (1) bekezdésben említett bejelentés tartalma és formátuma.

8. cikk

Az erdészeti szaporítóanyagok bizonyos fajaira, kategóriáira és típusaira vonatkozó különleges követelmények

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, hogy szükség esetén kiegészítse e rendeletet az erdészeti szaporítóanyagok egyes típusaira, fajaira vagy kategóriáira vonatkozó követelmények tekintetében:

- a) az I. mellékletben felsorolt fajok gyümölcs- és magtétélei esetében a fajtisztaság vonatkozásában;
- b) az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridek növényi részei esetében az általános jellemzőkkel, az egészséggel és a mérettel összefüggő minőség vonatkozásában;
- c) a szárdugványokkal vagy dugványokkal szaporított *Populus* spp.-re vonatkozó külső minőségi standardok esetében a szárdugványok és dugványok hibái és minimális mérete vonatkozásában;
- d) az I. mellékletben felsorolt fajok és mesterséges hibridek ültetési anyagai esetében az általános jellemzőkkel, az egészséggel, az életképességgel és a fiziológiai minőséggel összefüggő minőség vonatkozásában;

- e) a mediterrán éghajlatú régiók felhasználói számára forgalmazandó ültetési anyagok esetében a növények hibái, mérete és kora, valamint adott esetben a tartály mérete vonatkozásában.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus az erdészeti szaporítóanyagok egyes típusaira, fajaira vagy kategóriáira vonatkozó követelmények alkalmazása során szerzett tapasztalatokon alapul az ellenőrzésekre, a mintavételre és a vizsgálatra, valamint az izolációs távolságokra vonatkozó rendelkezések tekintetében. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus kiigazítja ezeket a követelményeket a vonatkozó nemzetközi szabványok fejlődése, a műszaki és tudományos fejlődés, illetve az éghajlati és ökológiai fejlemények alapján.

9. cikk

Készenléti terv és nemzeti nyilvántartás

- (1) Minden tagállam egy vagy több készenléti tervet dolgoz ki annak biztosítása érdekében, hogy az 1313/2013/EU határozat²³ 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban kidolgozott nemzeti kockázatértékelésekben azonosítottaknak megfelelően a szélsőséges időjárási események, erdőtüzek, betegségek, kártevők, katasztrófák vagy egyéb események által érintett területek újraerdősítése érdekében elegendő erdészeti szaporítóanyag álljon rendelkezésre.

A készenléti tervet az I. mellékletben felsorolt azon fajokra és mesterséges hibridjeikre vonatkozóan készítik el, amelyek az érintett tagállam jelenlegi és jövőben várható éghajlati és ökológiai viszonyai alapján megfelelőnek tekinthetők.

A készenléti terv figyelembe veszi az érintett fajok és mesterséges hibridjeik tervezett jövőbeli eloszlását az adott tagállamra vonatkozó nemzeti és/vagy regionális éghajlati modellek szimulációi alapján.

- (2) A tagállamok az egyes készenléti tervek kidolgozása és naprakészen tartása során – a megfelelő szakaszban – valamennyi érdekelt féllel konzultálnak.
- (3) A készenléti terv tartalmazza a következőket:
- a készenléti terv végrehajtásában részt vevő szervek szerepe és felelőssége az erdészeti szaporítóanyagok jelentős hiányához vezető események esetén, valamint az utasítási lánc és az eljárások az illetékes hatóságok, az egyéb közigazgatási szervek, a megbízott szervek vagy az érintett természetes személyek, a laboratóriumok és a vállalkozók intézkedéseinek koordinálására vonatkozóan, beleértve a szomszédos tagállamokkal és adott esetben a szomszédos harmadik országokkal folytatott koordinálást;
 - az illetékes hatóságok ahhoz való joga, hogy hozzáférjenek az erdészeti szaporítóanyagok készenléti tervezés céljából fenntartott készleteihez, és belépjenek a vállalkozók, különösen az erdészeti szaporítóanyagot előállító erdészeti faiskolák és laboratóriumok, valamint más érintett vállalkozók telephelyeire, illetve természetes személyek magánterületére;

²³ HL L 347., 2013.12.20., 924. o.

- c) az illetékes hatóságok ahhoz való joga, hogy amennyiben szükséges, a rendelkezésükre álljanak a készenléti terv gyors és hatékony végrehajtásához szükséges berendezések, személyzet, külső szakértelem és erőforrások;
- d) a Bizottságnak, a többi tagállamnak, az érintett vállalkozóknak és a nyilvánosságnak az erdészeti szaporítóanyag jelentős hiányára és az ennek orvoslására hozott intézkedésekre vonatkozó tájékoztatásával kapcsolatos intézkedések, amennyiben az erdészeti szaporítóanyagok jelentős hiányát hatóságilag megállapították, vagy feltételezik;
- e) az erdészeti szaporítóanyagok jelentős hiányára vonatkozó megállapítások rögzítésével kapcsolatos szabályok;
- f) a tagállam rendelkezésre álló értékelései az erdészeti szaporítóanyagok jelentős hiányának a tagállam területén jelentkező kockázatról, valamint annak az emberek, állatok és növények egészségére, valamint a környezetre gyakorolt lehetséges hatásáról;
- g) azon terület vagy területek földrajzi elhatárolására vonatkozó elvek, ahol az erdészeti szaporítóanyagok jelentős hiánya felmerült;
- h) az illetékes hatóságok és adott esetben az a) pontban említett szervek, hatóságok, laboratóriumok és vállalkozók személyzetének, valamint egyéb személyeknek a képzésére vonatkozó elvek.

A tagállamok rendszeresen felülvizsgálják és adott esetben aktualizálják készenléti tervüket annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a releváns fafajok és azok mesterséges hibridjeinek várható jövőbeli elterjedésével foglalkozó éghajlatimodell-szimulációkkal kapcsolatos technikai és tudományos fejleményeket.

- (4) A tagállamok nemzeti nyilvántartást hoznak létre, amely
 - a) tartalmazza az I. mellékletben felsorolt, az érintett tagállam jelenlegi éghajlati és ökológiai viszonyai alapján releváns fafajokat és mesterséges hibrideket;
 - b) figyelembe veszi e fafajok és mesterséges hibridjeik várható jövőbeli elterjedését.

A tagállamok a nemzeti nyilvántartásuk létrehozásától számított 4 éven belül készenléti tervet dolgoznak ki a nyilvántartásaikban szereplő fajokra és mesterséges hibridekre vonatkozóan.

- (5) A tagállamok a bevált gyakorlatok és az e tervek kidolgozása során szerzett tapasztalatok cseréje alapján együttműködnek egymással és valamennyi érdekelt féllel a készenléti tervük kidolgozása érdekében.
- (6) A tagállamok a készenléti tervüket a FOREMATIS-ban való közzététel útján a Bizottság, a többi tagállam és az összes érintett vállalkozó rendelkezésére bocsátják.

III. FEJEZET

A VÁLLALKOZÓK ÉS A BÁZIS SZAPORÍTÓANYAGOK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELE ÉS A SZÁRMAZÁSI RÉGIÓK KÖRÜLHATÁROLÁSA

10. cikk

A vállalkozók kötelezettségei

- (1) A vállalkozókat az (EU) 2016/2031 rendelet 66. cikkének megfelelően regisztrálni kell az (EU) 2016/2031 rendelet 65. cikkében előírt nyilvántartásban.

A vállalkozóknak az Unióban letelepedettnek kell lenniük.

- (2) A vállalkozók az erdészeti szaporítóanyagaik felhasználóinak rendelkezésére bocsátanak minden szükséges információt arra vonatkozóan, hogy az adott anyag megfelel-e a jelenlegi és a jövőben várható éghajlati és ökológiai viszonyoknak. Ezt a tájékoztatást az érintett erdészeti szaporítóanyagok átadása előtt honlapokon, ültetési útmutatókban és egyéb megfelelő módon bocsátják a potenciális vásárló rendelkezésére.

11. cikk

A származási régiók körülhatárolása bizonyos kategóriák esetében

A tagállamok a „származásazonosított” és a „kiválasztott” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyag releváns fajai esetében körülhatárolják a származási régiókat.

Az illetékes hatóságok elkészítik és honlapjukon közzéteszik a származási régiók határait feltüntető térképeket. Ezeket a térképeket a Bizottság és a többi tagállam rendelkezésére bocsátják a FOREMATIS-on keresztül.

12. cikk

A bázis szaporítóanyagok nemzeti nyilvántartása és nemzeti jegyzékei

- (1) Minden tagállam elektronikus formában létrehozza, közzéteszi és naprakészen tartja a területén a 4. és 19. cikknek megfelelően engedélyezett és a 18. cikknek megfelelően bejelentett különböző fajok bázis szaporítóanyagainak nemzeti nyilvántartását.

Ez a nyilvántartás tartalmazza az engedélyezett bázis szaporítóanyagok minden egységére vonatkozó teljes körű adatokat, valamint az egységek egyedi nyilvántartási hivatkozását.

A 4. cikktől eltérve az illetékes hatóságok ... [HL: kérjük, illesszék be e rendelet dátumát] előtt haladéktalanul nyilvántartásba veszik a bázis szaporítóanyagokat az 1999/105/EK irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében említett nemzeti

nyilvántartásukban az említett cikkben meghatározott nyilvántartásba vételi eljárás alkalmazása nélkül.

- (2) Minden tagállam létrehozza, közzéteszi és naprakészen tartja a bázis szaporítóanyagok nemzeti jegyzékét, amelyet a nemzeti nyilvántartás összefoglalójaként bemutat. Ezt a jegyzéket a FOREMATIS-on keresztül elektronikus formában elérhetővé teszi a Bizottság és a többi tagállam számára.
- (3) A tagállamok a nemzeti jegyzéket egységes formában nyújtják be a bázis szaporítóanyag minden egyes engedélyezési egységére vonatkozóan. A „származásazonosított” és a „kiválasztott” kategória esetében lehetőség van arra, hogy az csak a bázis szaporítóanyag összefoglaló leírását tartalmazza a származási régiók alapján.

A nemzeti jegyzék különösen a következő részleteket tartalmazza:

- a) botanikai név;
- b) kategória;
- c) bázis szaporítóanyag;
- d) a származási régió nyilvántartási hivatkozása vagy adott esetben annak összefoglalója, vagy azonosító kódja;
- e) a bázis szaporítóanyag elhelyezkedése: adott esetben rövid név és a következő adatok valamelyike:
 - i. a „származásazonosított” kategória esetében a származási régió, valamint a szélességi, hosszúsági és magassági kiterjedés;
 - ii. a „kiválasztott” kategória esetében a származási régió és a földrajzi helyzet, amelyet a földrajzi szélesség, a földrajzi hosszúság és a tengerszint feletti magasság vagy a szélességi, hosszúsági és magassági kiterjedés határoz meg;
 - iii. a „kiemelt” kategória esetében a bázis szaporítóanyag földrajzi szélesség, földrajzi hosszúság és tengerszint feletti magasság alapján meghatározott pontos földrajzi helyzete;
 - iv. a „vizsgált” kategória esetében a bázis szaporítóanyag földrajzi szélesség, földrajzi hosszúság és tengerszint feletti magasság alapján meghatározott pontos földrajzi helyzete;
- f) terület: az egy vagy több magforrás, állomány vagy magtermesztő ültetvény mérete;
- g) eredet:
 - i. annak feltüntetése, hogy a bázis szaporítóanyag őshonos/bennszülött, nem őshonos/nem bennszülött, vagy eredete ismeretlen;

- ii. nem őshonos/nem bennszülött bázis szaporítóanyag esetén az eredet feltüntetése, ha ismert;
- h) az erdészeti szaporítóanyag használatának célja;
- i) a „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag esetében annak feltüntetése, hogy:
 - i. géntechnológiával módosított-e; vagy
 - ii. NGT növény-e;
- j) a „kiemelt” és a „vizsgált” kategória esetében adott esetben az egy vagy több klón vagy klónkeverék termőhelyére vonatkozó információk.

13. cikk

Az engedélyezett bázis szaporítóanyagok uniós jegyzéke

- (1) Az egyes tagállamok által a 12. cikknek megfelelően rendelkezésre bocsátott nemzeti jegyzékek alapján a Bizottság közzéteszi „Az erdészeti szaporítóanyagok előállítására szolgáló engedélyezett bázis szaporítóanyagok uniós jegyzéke” című jegyzéket.

Ezt a jegyzéket elektronikus formában hozzáférhetővé teszi a FOREMATIS-on keresztül.
- (2) Ez a jegyzék tükrözi a 12. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti jegyzékekben megadott adatokat, és megjelöli a felhasználási területet.

IV. FEJEZET

ALAP SZÁRMAZÁSI IGAZOLVÁNY, CÍMKÉZÉS ÉS CSOMAGOLÁS

14. cikk

Azonosító alap származási igazolvány

- (1) Az illetékes hatóságok a vállalkozó kérelmére az engedélyezett bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagok betakarítását követően minden betakarított erdészeti szaporítóanyagra vonatkozóan azonosító alap származási igazolványt (a továbbiakban: alap származási igazolvány) állítanak ki, amely tartalmazza a bázis szaporítóanyag egyedi nyilvántartási hivatkozását.

Az alap származási igazolvány igazolja a 4. cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeknek való megfelelést.

A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján elfogadja az erdészeti szaporítóanyagokat azonosító alap származási igazolvány tartalmát és mintáját:

- a) a magforrásokból és állományokból származó erdészeti szaporítóanyagok alap származási igazolványának mintáját;
- b) a magtermesztő ültetvényekből vagy a testvérvonalak szüleiből származó erdészeti szaporítóanyagok alap származási igazolványának mintáját; valamint
- c) a klónokból és klónkeverékekből származó erdészeti szaporítóanyagok alap származási igazolványának mintáját.

A végrehajtási jogi aktust a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) Amennyiben egy tagállam a 15. cikk (2) bekezdésével összhangban intézkedéseket fogad el a későbbi vegetatív szaporításra vonatkozóan, új alap származási igazolványt kell kiadni.
- (3) Amennyiben a 15. cikk (3) bekezdésével összhangban keverésre kerül sor, a tagállamok biztosítják, hogy a keverékek összetevőinek nyilvántartási hivatkozásai azonosíthatók legyenek, és új alap származási igazolványt vagy a keveréket azonosító egyéb dokumentumot adnak ki.
- (4) Amennyiben a 15. cikk (1) bekezdésében említett tételt kisebb tételekre bontják, amelyeket nem egységesen dolgoznak fel, és ezt követően vegetatív szaporítás tárgyát képezik, új alap származási igazolványt kell kiadni, és hivatkozni kell a korábbi alap származási igazolvány számára.
- (5) Az alap származási igazolvány elektronikus formában is kiállítható (a továbbiakban: elektronikus alap származási igazolvány).

A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján meghatározhatja az elektronikus alap származási igazolványok kiállítása esetén alkalmazandó technikai rendelkezéseket annak biztosítása érdekében, hogy az elektronikus alap származási igazolványok megfeleljenek az e cikkben foglalt rendelkezéseknek, és hogy ez a kiállítási mód megfelelő, hiteles és hatékony legyen. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően e cikk kiegészítése céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek az alábbiakra vonatkozó szabályokat tartalmazzák:
 - a) a vállalkozó és az illetékes hatóságok által az alap származási igazolvány kiállítása érdekében tett valamennyi intézkedés digitális nyilvántartása; valamint
 - b) az összes tagállamot és a Bizottságot összekötő központi platform létrehozása, amelynek célja, hogy megkönnyítse az említett nyilvántartások feldolgozását, az azokhoz való hozzáférést és azok felhasználását.

Tételek

- (1) Az erdészeti szaporítóanyagot az előállítás valamennyi szakaszában el kell különíteni a bázis szaporítóanyag egyes engedélyezési egységeire való hivatkozással annak érdekében, hogy az erdészeti szaporítóanyag visszakövethető legyen ahhoz az engedélyezett bázis szaporítóanyaghoz, amelyből betakarították. Az erdészeti szaporítóanyagokat ezekből az engedélyezési egységekből kell betakarítani és olyan tételekben kell forgalmazni, amelyek kellően homogének, és az erdészeti szaporítóanyag többi tételétől eltérőként azonosíthatók.

Az erdészeti szaporítóanyag minden egyes tételét a következőkkel kell azonosítani:

- a) tételszám;
 - b) az alap származási igazolvány kódja és száma;
 - c) botanikai név;
 - d) az erdészeti szaporítóanyag kategóriája;
 - e) bázis szaporítóanyag;
 - f) a származási régió nyilvántartási hivatkozása vagy azonosító kódja;
 - g) a „származásazonosított” és a „kiválasztott” kategóriájú vagy adott esetben más erdészeti szaporítóanyag származási régiója;
 - h) adott esetben az, hogy a bázis szaporítóanyag az eredetét tekintve őshonos vagy bennszülött, nem őshonos vagy nem bennszülött, vagy ismeretlen;
 - i) vetőmagok esetében a beérés éve;
 - j) a magoncok vagy dugványok ültetési anyagának kora és fajtája, akár szabad gyökerű, akár földlabdás vagy konténeres;
 - k) a „vizsgált” kategória esetében:
 - i. géntechnológiával módosított-e;
 - ii. NGT növény-e.
- (2) E cikk (1) bekezdésének és az 5. cikk (1) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül a tagállamok elkülönítve tartják azt az erdészeti szaporítóanyagot, amely későbbi vegetatív szaporítás tárgyát képezi, és ekként azonosítják azt. Az ilyen erdészeti szaporítóanyagot egyetlen engedélyezési egységből kell begyűjteni a „kiválasztott”, „kiemelt” és „vizsgált” kategóriában. Ilyen esetekben az előállított erdészeti szaporítóanyag kategóriája megegyezik az eredeti erdészeti szaporítóanyag kategóriájával.
- (3) Az (1) bekezdés sérelme nélkül az erdészeti szaporítóanyag keverésére adott esetben a következő feltételek vonatkoznak:

- a) a „származásazonosított” vagy „kiválasztott” kategóriában a keverés az ugyanazon származási régió belüli két vagy több engedélyezési egységből származó erdészeti szaporítóanyagra vonatkozik;
- b) a „származásazonosított” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyag egyetlen származási régió belüli, magforrásokból és állományokból való keverése esetén az új kombinált tételt „magforrásból származó erdészeti szaporítóanyag”-nak kell minősíteni;
- c) a nem őshonos vagy nem bennszülött bázis szaporítóanyagból származó erdészeti szaporítóanyag és az ismeretlen eredetű bázis szaporítóanyagból származó erdészeti szaporítóanyag keverése esetén az új kombinált tételt „ismeretlen eredetű”-nek kell minősíteni;
- d) az egyetlen engedélyezési egységből származó, különböző években megérett erdészeti szaporítóanyag keverése esetén fel kell jegyezni a tényleges érési évet és az egyes évekből származó erdészeti szaporítóanyag arányát.

Az első albekezdés a), b) vagy c) pontja szerinti keverés esetén a származási régió azonosító kódja helyettesítheti az (1) bekezdés f) pontjában szereplő nyilvántartási hivatkozást.

16. cikk

Hatósági címke

- (1) Az illetékes hatóság az erdészeti szaporítóanyag minden tételére hatósági címkét állít ki, amely tanúsítja, hogy az az erdészeti szaporítóanyag megfelel az 5. cikkben említett követelményeknek.
- (2) Az illetékes hatóságok engedélyezik a vállalkozó számára a hatósági címke kinyomtatását, miután az illetékes hatóság tanúsította, hogy az erdészeti szaporítóanyag megfelel az 5. cikkben említett követelményeknek. A vállalkozó akkor jogosult e címkét kinyomtatni, ha az illetékes hatóság ellenőrzés útján megállapította, hogy a vállalkozó rendelkezik a hatósági címke nyomtatásához szükséges infrastruktúrával és erőforrásokkal.
- (3) Az illetékes hatóság rendszeresen ellenőrzi, hogy a vállalkozó megfelel-e a (2) bekezdésben említett követelményeknek.

Amennyiben az illetékes hatóság a (2) bekezdésben említett engedély megadását követően megállapítja, hogy egy vállalkozó nem teljesíti az említett bekezdésben előírt követelményeket, haladéktalanul visszavonja vagy adott esetben módosítja az engedélyt.
- (4) A 15. cikk (1) bekezdésében előírt információkon kívül a hatósági címke a következő információk mindegyikét tartalmazza:
 - a) a 14. cikknek megfelelően kiadott alap származási igazolvány száma vagy a 14. cikk (3) bekezdésének megfelelően rendelkezésre álló, a keveréket azonosító egyéb dokumentumra való hivatkozás;

- b) a vállalkozó neve;
 - c) a rendelkezésre bocsátott mennyiség;
 - d) a „vizsgált” kategóriába tartozó olyan erdészeti szaporítóanyagok esetében, amelyek bázis szaporítóanyagát a 4. cikk szerint engedélyezték, az „ideiglenesen engedélyezett” kifejezés;
 - e) annak megjelölése, hogy vegetatív módon szaporították-e az erdészeti szaporítóanyagot.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az alábbi elemeket a hatósági címkével kapcsolatban:
- a) a hatósági címke tartalma;
 - b) magok és kis mennyiségű magok esetében további információk;
 - c) az erdészeti szaporítóanyagok meghatározott kategóriáira vagy egyéb típusaira vonatkozó címke színe;
 - d) adott nemzetségek vagy fajok esetében további információk.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (6) A hatósági címke elektronikus formában is kiállítható (a továbbiakban: elektronikus hatósági címke).

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az elektronikus hatósági címkék kiállítása esetén alkalmazandó technikai rendelkezéseket annak biztosítása érdekében, hogy az elektronikus hatósági címkék megfeleljenek az e cikkben foglalt rendelkezéseknek, és hogy ez a kiállítási mód megfelelő, hiteles és hatékony legyen. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 26. cikknek megfelelően e cikk kiegészítése céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek az alábbiakra vonatkozó szabályokat tartalmazzák:

- a) a vállalkozók és az illetékes hatóságok által a hatósági címke kiállítása érdekében tett valamennyi intézkedés digitális nyilvántartása;
- b) a tagállamokat és a Bizottságot összekötő központi platform létrehozása, amelynek célja, hogy megkönnyítse az említett nyilvántartások feldolgozását, az azokhoz való hozzáférést és azok felhasználását.

17. cikk

Vetőmagok csomagolása

Vetőmagok csak olyan zárt csomagolásban forgalmazhatók, amely a felbontást követően használhatatlanná válik.

V. FEJEZET

A 4. CIKKTŐL VALÓ ELTÉRÉSEK

18. cikk

Eltérés az engedélyezési kötelezettségtől az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére szánt bázis szaporítóanyagok esetében

- (1) A 4. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére szánt bázis szaporítóanyagok nemzeti nyilvántartásba történő bejegyzéséhez nem szükséges az illetékes hatóságok engedélye.
- (2) Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése céljából bázis szaporítóanyagot nyilvántartásba vetető vállalkozók bejelentik az adott bázis szaporítóanyagot az érintett tagállam illetékes hatóságának.
- (3) Az (1) bekezdésben említett bázis szaporítóanyagokat a FOREMATIS formátumának megfelelően kell bejelenteni az illetékes hatóságoknak.

A bázis szaporítóanyag bejelentése a bejelentési egységre való hivatkozással történik.

Minden bejelentési egységet a nemzeti nyilvántartásban szereplő egyedi nyilvántartási hivatkozás azonosít.

A bejelentés a következő adatokat tartalmazza:

- a) botanikai név;
- b) kategória;
- c) bázis szaporítóanyag;
- d) a származási régió nyilvántartási hivatkozása vagy adott esetben annak összefoglalója, vagy azonosító kódja;
- e) elhelyezkedés: rövid név – adott esetben – és a származási régió, valamint a szélességi, hosszúsági és magassági kiterjedés;
- f) terület: az egy vagy több magforrás vagy állomány mérete;
- g) eredet: annak feltüntetése, hogy a bázis szaporítóanyag őshonos/bennszülött, nem őshonos/nem bennszülött, vagy eredete ismeretlen. Nem őshonos/nem bennszülött bázis szaporítóanyag esetén az eredet feltüntetése, ha ismert;
- h) cél: a genetikai erőforrások megőrzése és fenntartható használata.

- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja a bejelentés követelményeire és tartalmára vonatkozó egyedi feltételeket. Ezeknek a végrehajtási jogi aktusoknak figyelembe kell venniük a vonatkozó nemzetközi szabványok alakulását, és a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni őket.

19. cikk

A „származásazonosított” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagok vállalkozók általi engedélyezése

A 4. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve a tagállamok engedélyezhetik a vállalkozók számára, hogy bizonyos fajok esetében engedélyezzék a „származásazonosított” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagokat, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a) a bázis szaporítóanyag származási régiója szélsőséges időjárási viszonyoknak van kitéve; valamint
- b) ezek az időjárási körülmények hatással vannak a bázis szaporítóanyag reprodukív ciklusára, és csökkentik az adott bázis szaporítóanyagból származó erdészeti szaporítóanyagok betakarításának gyakoriságát.

Az ilyen engedélyeket a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

20. cikk

A „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagok ideiglenes engedélyezése

A 4. cikk (2) bekezdésétől eltérve a tagállamok területük egészén vagy egy részén legfeljebb 10 éves időtartamra engedélyezhetik a „vizsgált” kategóriába tartozó erdészeti szaporítóanyagok előállítására szánt bázis szaporítóanyagokat, amennyiben az V. mellékletben említett genetikai értékelés vagy összehasonlító vizsgálatok előzetes eredményei alapján feltételezhető, hogy a vizsgálatok befejezését követően e bázis szaporítóanyagok megfelelnek az e rendelet szerinti engedélyezési követelményeknek.

21. cikk

Átmeneti ellátási nehézségek

- (1) Az egy vagy több tagállamban az erdészeti szaporítóanyagokkal való általános ellátásban felmerülő átmeneti nehézségek leküzdése érdekében a Bizottság legalább egy érintett tagállam kérésére végrehajtási jogi aktus útján ideiglenesen engedélyezheti a tagállamoknak, hogy forgalmazás céljából engedélyezzék egy vagy több faj esetében a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározottaknál kevésbé szigorú követelményeknek megfelelő bázis szaporítóanyagokból származó erdészeti szaporítóanyagokat.

- (2) Amennyiben a Bizottság az (1) bekezdéssel összhangban jár el, a 16. cikk (1) bekezdése szerint kiállított hatósági címkén fel kell tüntetni, hogy az érintett erdészeti szaporítóanyag olyan bázis szaporítóanyagból származik, amely a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározottaknál kevésbé szigorú követelményeknek felel meg.
- (3) Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktust a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

22. cikk

Ideiglenes kísérletek az e rendeletben meghatározott rendelkezések jobb alternatíváinak azonosítására

- (1) Az 1., 4. és 5. cikktől eltérve a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján ideiglenes kísérletek megszervezéséről határozhat annak érdekében, hogy jobb alternatívákat keressenek az e rendeletben foglalt rendelkezésekhez képest a rendelet hatálya alá tartozó fajok vagy mesterséges hibridek, valamint a bázis szaporítóanyagok engedélyezésére, illetve az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó követelmények tekintetében.

Ezek a kísérletek olyan műszaki vagy tudományos vizsgálatok formáját ölthetik, amelyek az e rendelet 1., 4. és 5. cikkében meghatározottakhoz képest új követelmények megvalósíthatóságát és megfelelőségét vizsgálják.

- (2) Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, és azok az alábbi egy vagy több elemet határozzák meg:
 - a) az érintett fajok vagy mesterséges hibridek;
 - b) a kísérletek feltételei fajonként vagy mesterséges hibridenként;
 - c) a kísérlet időtartama;
 - d) a részt vevő tagállamok nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségei.

E jogi aktusok figyelembe veszik az alábbiak alakulását:

- a) a bázis szaporítóanyag eredetének meghatározására szolgáló módszerek, beleértve a biomolekuláris technikák alkalmazását;
- b) az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fenntartható használatára vonatkozó módszerek, figyelembe véve az alkalmazandó nemzetközi szabványokat;
- c) a szaporítás és az előállítás módszerei, beleértve az innovatív termelési folyamatok alkalmazását;
- d) a bázis szaporítóanyagok összetevői keresztezésének megtervezésére szolgáló módszerek;

- e) a bázis szaporítóanyag és az erdészeti szaporítóanyag jellemzőinek értékelésére szolgáló módszerek;
- f) az érintett erdészeti szaporítóanyag ellenőrzésének módszerei.

E jogi aktusoknak igazodniuk kell az érintett erdészeti szaporítóanyag előállításához használt technikák fejlődéséhez, és a tagállamok által végzett összehasonlító vizsgálatokon, illetve vizsgálatokon kell alapulniuk.

- (3) A Bizottság felülvizsgálja e kísérletek eredményét, és összefoglaló jelentést készít róla, szükség esetén jelezve az 1., 4. vagy 5. cikk módosításának szükségességét.

23. cikk

Szigorúbb követelmények elfogadásának engedélyezése

- (1) A 4. cikktől eltérve a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján engedélyezheti a tagállamok számára, hogy a bázis szaporítóanyagok engedélyezésére és az erdészeti szaporítóanyagok előállítására vonatkozó követelmények tekintetében az érintett tagállam területének egészén vagy egy részén az említett cikkben említetteknel szigorúbb előállítási követelményeket fogadjanak el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett engedélyezés céljából a tagállamok kérelmet nyújtanak be a Bizottsághoz, amely tartalmazza a következőket:
 - a) a javasolt követelményeket tartalmazó rendelkezések tervezete;
 - b) az ilyen követelmények szükségességének és arányosságának indokolása.
- (3) Az (1) bekezdésben említett engedély csak a következő feltételek együttes teljesülése esetén adható meg:
 - a) a kért intézkedések biztosítják legalább az alábbiak egyikét:
 - i. az érintett erdészeti szaporítóanyag minőségének javulása;
 - ii. a környezet védelme: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás vagy a biológiai sokféleség védelméhez és az erdei ökoszisztémák helyreállításához való hozzájárulás;
 - b) a kért intézkedések szükségesek és arányosak az a) pont szerinti célkitűzésükkel; valamint
 - c) az érintett tagállam sajátos éghajlati és ökológiai viszonyai indokolják az intézkedéseket.
- (4) Amennyiben a tagállamok az 1999/105/EK irányelv 7. cikke alapján további vagy szigorúbb követelményeket fogadtak el, az érintett tagállamok [...] [az *e rendelet alkalmazásának kezdőnapját* egy évvel követő nap]-ig felülvizsgálják ezeket az

intézkedéseket, és hatályon kívül helyezik vagy módosítják őket annak érdekében, hogy megfeleljenek e rendeletnek.

Ezekről az intézkedésekről tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot.

VI. FEJEZET

AZ ERDÉSZETI SZAPORÍTÓANYAGOK BEHOZATALA

24. cikk

Uniós egyenértékűségeen alapuló behozatal

- (1) Az erdészeti szaporítóanyagok harmadik országokból történő uniós behozatalára csak akkor kerülhet sor, ha a (2) bekezdésnek megfelelően megállapítást nyer, hogy megfelelnek az EU-ban előállított és forgalmazott erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozhat arról, hogy a harmadik országokban előállított, adott nemzetségekhez, fajokhoz vagy kategóriákba tartozó erdészeti szaporítóanyagok megfelelnek-e az Unióban előállított és forgalmazott erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek a következők alapján:
 - a) az érintett harmadik ország által szolgáltatott információk és adatok alapos vizsgálata; valamint
 - b) a Bizottság által az érintett harmadik országban végzett ellenőrzés – amennyiben a Bizottság az ellenőrzést szükségesnek ítélte – kielégítő eredménye;
 - c) az érintett harmadik ország alkalmazza az OECD nemzetközi kereskedelemben mozgó erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó minősítési rendszerét.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (3) Az (1) bekezdésben említett határozatok elfogadásakor a Bizottság megvizsgálja, hogy az érintett harmadik országban a bázis szaporítóanyagok engedélyezésére és nyilvántartására, valamint az azokból származó erdészeti szaporítóanyagok későbbi előállítására alkalmazott rendszerek ugyanazokat a garanciákat nyújtják-e, mint amelyeket a 4., 5. és adott esetben a 11. cikk a „származásazonosított”, a „kiválasztott”, a „kiemelt” és a „vizsgált” kategória esetében előír.

25. cikk

Az importált erdészeti szaporítóanyagok bejelentése és igazolványai

- (1) Az Unióba erdészeti szaporítóanyagot importáló vállalkozók az (EU) 2017/625 rendelet 131. cikkében említett hatósági ellenőrzések információkezelési rendszerén (IMSOC) keresztül előzetesen tájékoztatják az érintett illetékes hatóságot a behozatalról.
- (2) Az importált erdészeti szaporítóanyaghoz csatolni kell a következők mindegyikét:
 - a) a származási harmadik ország által kiállított alap származási igazolvány vagy más hatósági bizonyítvány;
 - b) hatósági címke; valamint
 - c) az adott harmadik országbeli vállalkozó által rendelkezésre bocsátott, az erdészeti szaporítóanyag adatait tartalmazó nyilvántartások.
- (3) Az (1) bekezdésben említett behozatalt követően az érintett tagállam illetékes hatósága:
 - a) a (2) bekezdés a) pontjában említett alap származási igazolványt vagy hatósági bizonyítványt az érintett tagállamban kiállított új alap származási igazolványra cseréli; valamint
 - b) a (2) bekezdés b) pontjában említett hatósági címkét az érintett tagállamban kiállított új hatósági címkére cseréli.

VII. FEJEZET

ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

26. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (2) A Bizottságnak a 2. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) és (6) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (2) bekezdésében, a 8. cikk (1) bekezdésében, a 14. cikk (6) bekezdésében és a 16. cikk (7) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól [...] [*e rendelet hatálybalépésének napja*]-tól/-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb 9 hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb 3 hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) és (6) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 7.

cikk (2) bekezdésében, a 8. cikk (1) bekezdésében, a 14. cikk (6) bekezdésében és a 16. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti a benne meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő napon vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását megelőzően a Bizottság konzultál a tagállamok által kijelölt szakértőkkel a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban meghatározott alapelvekkel összhangban.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 2. cikk (2) bekezdése, a 4. cikk (2) és (6) bekezdése, az 5. cikk (3) bekezdése, a 7. cikk (2) bekezdése, a 8. cikk (1) bekezdése, a 14. cikk (6) bekezdése és a 16. cikk (7) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam 2 hónappal meghosszabbodik.

27. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁴ 58. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet²⁵ értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül kell lezárni, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke így határoz, vagy ha a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 8. cikkének az említett rendelet 5. cikkével együtt értelmezett rendelkezéseit kell alkalmazni.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

VIII. FEJEZET

Jelentéstétel, szankciók, valamint az (EU) 2016/2031 és az (EU) 2017/625 rendelet módosításai

28. cikk

Jelentéstétel

A tagállamok [...] *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját 5 évvel követő napot]-ig*, majd azt követően ötévente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a következőkről:

- a) a minősített erdészeti szaporítóanyagok éves mennyisége;
- b) az erdészeti szaporítóanyagokat érintő ellátási nehézségekre való felkészülés érdekében elfogadott nemzeti készenléti tervek száma és az e készenléti tervek aktiválásához szükséges idő;
- c) azoknak a honlapoknak és/vagy nemzeti ültetési útmutatóknak a száma, amelyek információkat tartalmaznak arról, hol érdemes leginkább elültetni az erdészeti szaporítóanyagot;
- d) a harmadik országokból uniós egyenértékűség alapján behozott erdészeti szaporítóanyagok mennyisége nemzetségenként és fajonként;
- e) a 29. cikk alapján alkalmazott szankciók.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az e cikk (1) bekezdésében említett jelentésekre vonatkozó technikai előírásokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 27. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

29. cikk

Szankciók

- (1) A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést azok végrehajtására. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot ezekről a szabályokról és intézkedésekről, valamint az ezeket érintő minden későbbi módosításról.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az e rendelet csalárd vagy félrevezető gyakorlatok alkalmazásával elkövetett megsértése esetén alkalmazandó pénzügyi szankciók a nemzeti joggal összhangban vagy tükrözzék legalább a vállalkozó gazdasági hasznának mértékét, vagy adott esetben a vállalkozó forgalmának bizonyos százalékában állapítsák meg azokat.

30. cikk

Az (EU) 2016/2031 rendelet módosítása

Az (EU) 2016/2031 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 37. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján adott esetben intézkedéseket ír elő az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítók egyes, ültetésre szánt növényeken való megjelenésének az e rendelet 36. cikkének f) pontjában említett megelőzése céljából. Ezen intézkedések adott esetben e növényeknek az Unióba való behozatalára és az Unión belüli szállítására is vonatkoznak.”

2. A 83. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Az (EU) .../... rendeletben*+ említett, a »származásazonosított«, »kiválasztott«, »kiemelt« vagy »vizsgált« kategóriába tartozó, előállított vagy forgalmazott, ültetésre szánt növények esetében a növényútlevelet – külön formában – fel kell tüntetni az említett rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően előállított hatósági címkén.

Amennyiben ez a bekezdés alkalmazandó,

- a) az Unió területén belüli szállításhoz kiállított növényútlevél az e rendelet VII. mellékletének E. és F. részében meghatározott elemeket tartalmazza;
- b) a védett zónákba történő behozatalhoz és azokon belüli szállításhoz kiállított növényútlevél az e rendelet VII. mellékletének H. részében meghatározott elemeket tartalmazza.”

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete [...] [...] (HL [...], [...], [...] o.).”

+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát és az intézményeket, és illesszék be a lábjegyzetbe e rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.

3. A VII. melléklet e rendelet VII. mellékletének megfelelően módosul.

31. cikk

Az (EU) 2017/625 rendelet módosítása

Az (EU) 2017/625 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„1) erdészeti szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása.”

2. A 3. cikk a következő ponttal egészül ki:

„52. »erdészeti szaporítóanyag«: az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet*+ 3. cikkének 1. pontjában meghatározott anyag.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete [...] [...] (HL [...], [...], [...] o.).”

+ *Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát és az intézményeket, és illesszék be a lábjegyzetbe e rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.*

3. A szöveg a 22a. cikk után a következő cikkel egészül ki:

„22b. cikk

Az illetékes hatóságok által az erdészeti szaporítóanyagokhoz kapcsolódóan végzett hatósági ellenőrzésekre és az e hatóságok által hozott intézkedésekre vonatkozó különös szabályok

- (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének 1) pontjában említett szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére irányuló hatósági ellenőrzések magukban foglalják az erdészeti szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására, valamint az említett szabályok hatálya alá tartozó vállalkozókra vonatkozó hatósági ellenőrzéseket.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 144. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, és ezáltal meghatározza egyrészt az 1. cikk (2) bekezdésének 1) pontjában említett, a szóban forgó árukra alkalmazandó uniós szabályoknak való megfelelés vizsgálatát célzó, az erdészeti szaporítóanyagokat érintő hatósági ellenőrzések elvégzésére, másrészt pedig az említett hatósági ellenőrzések elvégzését követően az illetékes hatóságok által hozott intézkedésekre vonatkozó szabályokat.

Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok szabályokat határoznak meg az alábbiakra vonatkozóan:

- a) az 1. cikk (2) bekezdésének 1) pontjában említett szabályok hatálya alá tartozó egyes erdészeti szaporítóanyagok Unión belüli előállítására és forgalmazására vonatkozó ilyen hatósági ellenőrzéseket érintő egyedi követelmények a meghatározott eredetű vagy származású erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó uniós szabályoknak való meg nem felelés kezelése érdekében;
- b) az 1. cikk (2) bekezdésének 1) pontjában említett szabályok hatálya alá tartozó egyes erdészeti szaporítóanyagok előállításával kapcsolatban a vállalkozók tevékenységét érintő ilyen hatósági ellenőrzésekre vonatkozó egyedi követelmények a meghatározott eredetű vagy származású

erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó uniós szabályoknak való meg nem felelés kezelése érdekében; valamint

- c) azok az esetek, amikor egyes konkrét meg nem felelésekhez kapcsolódóan az illetékes hatóságoknak meg kell hozniuk a 137. cikk (2) bekezdésében és a 138. cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több intézkedést.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egységes gyakorlati rendelkezésekre vonatkozó szabályokat határoz meg a növényi szaporítóanyagokon az 1. cikk (2) bekezdésének 1) pontjában említett és az ilyen termékekre alkalmazandó uniós szabályoknak való megfelelés vizsgálata céljából végzett hatósági ellenőrzésekre, valamint az ilyen hatósági ellenőrzéseket követően az illetékes hatóságok által hozott intézkedésekre vonatkozóan az alábbiak tekintetében:
- a) az ilyen hatósági ellenőrzések egységes minimális gyakorisága, amennyiben egyes meghatározott eredetű vagy származású erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó szabályoknak való meg nem feleléshez kapcsolódóan felismert egységes kockázatok kezeléséhez szükség van a hatósági ellenőrzések minimális szintjére;
- b) az (EU) .../... rendelet*+ 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban hatósági felügyelet mellett hatósági címkék kibocsátására jogosult vállalkozók esetében az illetékes hatóságok által végzett hatósági ellenőrzések gyakorisága.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 145. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete [...] [...] (HL [...], [...], [...] o.).”

+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát és az intézményeket, és illesszék be a lábjegyzetbe e rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását.

IX. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Az 1999/105/EK irányelv hatályon kívül helyezése

Az 1999/105/EK irányelv hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett jogi aktusra történő hivatkozásokat e rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a VIII. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

33. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

E rendelet [...] *[az e rendelet hatálybalépését 3 évvel követő nap]*-tól/-től alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök